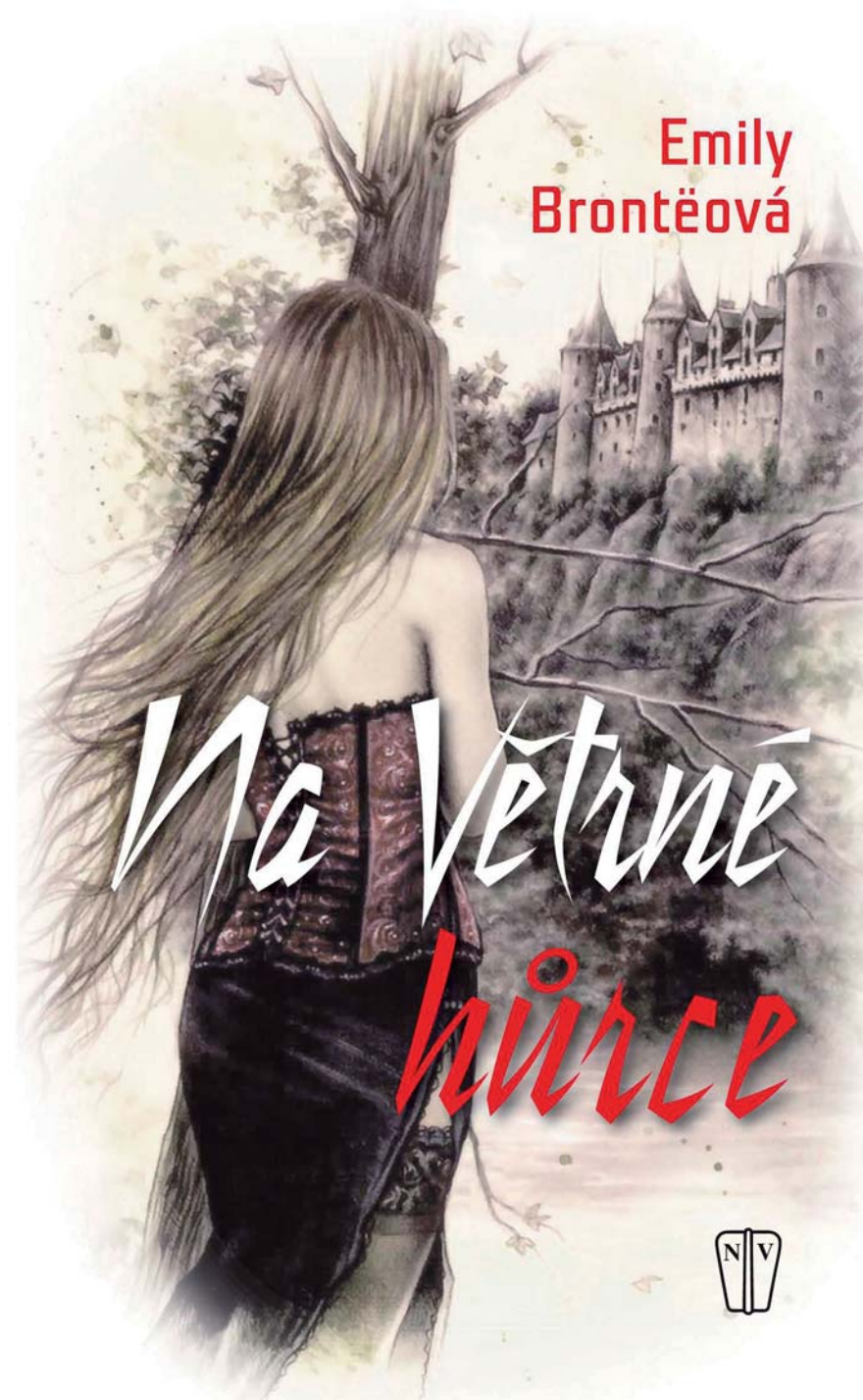

Emily
Brontëová

Na větrné hůrce

Na Větrné hůrce

EMILY BRONTĚOVÁ

NAŠE VOJSKO
2014

Copyright © Emily Brontëová

Translation © by Květa Marysková

Copyright Czech edition © 2014 by Naše vojsko, s. r. o.

Jacket design © 2011 by Jindřich Procházka – Naše vojsko

All rights reserved

ISBN 978-80-206-1444-5

KAPITOLA PRVNÍ

1801, vracím se z návštěvy u svého domácího pána – jediného souseda, kterého tu budu mít na krku. Takovouhle končinu si dám líbit! V celé Anglii bych na mou věru marně hledal zákoutí tak vzácně nedotčené společenským ruchem. Pro mrzouta učiněný ráj – a v panu Heathcliffovi mám tak dokonalý protějšek, že se o tu pustinu můžeme klidně rozdělit. Báječný kolega v poustevničení! Netušil ovšem, jakou ve mně vzbudil náklonnost hned napoprvé, když podezíravě přimhouřil černé oči, sotva jsem dojel k plotu, a když nevraživě schoval pravici hlouběji do výstřihu vesty, sotva uslyšel, kdo jsem.

„Pan Heathcliff?“ zeptal jsem se.

Odpověděl jen kývnutím.

„Jsem Lockwood, váš nový nájemce. Kladu si za čest navštívit vás bez meškání po svém příjezdu a spěchám se ujistit, zda jsem se snad nějak nevtíral, když jsem tolik stál o pronájem Drozdova. Zaslechl jsem včera, že prý jste pomýšlel...“

„Drozdov je můj, milý pane,“ přerušil mě nedůtklivě. „Kdyby se tam někdo proti mé vůli vtíral, zarazil bych mu to – vstupte!“

To jeho „vstupte“, procezené skrze zuby, znělo jako „zmizte“. Ani branka, o kterou se opíral, nebrala vyřčené pozvání na vědomí, a právě to mě asi přimělo vzít ho za slovo: Rostl ve mně zájem o člověka, který svou uzavřenost hnal ještě dál než já.

Když viděl, že se můj kuň už málem tlačí do vrátek, vytáhl konečně pravici z vesty a otevřel závoru. Pak se zprudka otočil a vedl mě po chodníčku do dvora. Tam se rozkřikl: „Josefe, odveď panu Lockwoodovi koně a přines nám víno!“

To bude asi veškeré služebnictvo v jedné osobě, pomys-

lel jsem si při těch dvou příkazech. Není divu, že tu bují na dláždění tráva a živý plot že jim tu zarovnávají jen krávy.

Josef byl postarší muž, vlastně už starý – možná úplně stařec, třebaže vypadal zachovale a statně. „Pánbůh s námi,“ brumlal si rozmrzele, když ode mne přejímal koně. Tvářil se přitom tak kysele, že jsem ho v duchu omlouval – snad ho trápí zažívání, že volá pánaboha na pomoc, a jeho zbožný povzdech se k mému nečekanému příchodu nevztahuje.

Dvorci pana Heathcliffa se říká Větrná hůrka. Už tento místní název výmluvně naznačuje, jak prudkým útokům povětrí je dům za bouřlivého počasí svou polohou vydán napospas. Větrat se vsutku nemusí, čerstvého vzduchu v něm užijí ažaž, o síle, s jakou nahoře po hřebenech fičí severák, svědčí nepřírozený sklon několika zakrslých borovic za domem a živý plot z vyzáblého trní, jehož šikmé pruty trčí všechny stejným směrem, jako by žebraly od slunce almužnu. Stavitel byl naštěstí prozíravý a postaral se o bytelnost: Úzká okna zasadil hluboko do zdi a na rozích zpevnil budovu zvláště velkými vyčnívajícími kameny.

Před prahem jsem se zastavil a s obdivem se zadíval na groteskní tesané ozdoby, jimiž oplývalo průčelí domu a zvláště portál hlavního vchodu. Na něm jsem vypátral mezi nezřetelnými pozůstatky zvětralých gryfů a nahatých klučíků letopočet 1500 a jméno Hareton Earnshaw. Byl bych k tomu rád leccos podotkl a vyžádal si od nevlídného majitele stručný historický výklad o tomto sídle, ale jeho postoj u dveří mi jasně naznačoval, abych buď bez prodlení vešel, nebo se klidil, a já jsem už nemínil pokoušet jeho trpělivost, dokud nevníknu do jeho svatyně.

Stačil krok – nebyla tu předsíň ani chodba – a octli jsme se v obytné místnosti, které se tady ale říká „sín“. Obyčejně to bývá zároveň pokoj i kuchyň, ale na Větrné hůrce zřej-

mě kuchyň vystrnadili jinam, zaslechl jsem totiž odkudsi z hloubi domu někoho mluvit a řinčet nádobím. Ani na mohutném krbu jsem nepostřehl žádné známky toho, že by se tu peklo nebo vařilo, a stěnám chyběl obvyklý třpyt měděných pánví a vydrhnutých cedníků. Jen v jednom koutě se hýřivě zrcadlilo světlo a žár ohně na řadách velkánských cínových talířů, promíšených stříbrnými poháry a džbánky. Byly narovnané na policích ohromného dubového příborníku, jenž sahal až k samému krovu. Místnost neměla strop a zvědavec si mohl volně prohlédnout celou obnaženou konstrukci střechy, kterou jen místy zakrývaly plošiny z prken, obtěžkané zásobou hovězích a skopových kýt, šunky a ovesných placek. Nad krbem visela sbírka starých, hrozivě vyhlízejících pušek a pár jezdeckých pistolí, pro okrasu stály na krbové římse tři pestře malované plechovky. Podlaha byla z hladkých bílých dlaždic, židle zelené, hrubě sbité, s vysokými opěradly, ve stínu se rýsovaly nějaké černé lenošky. Ve výklenku pod příborníkem se válela ohromná hnědosrstá lovecká fena, obklopená hromádkou kničících štěnat. A v dalších koutech byli ještě další psi.

Místnost i zařízení se celkem nijak nelišily od obydlí kteréhokoli rozšafného sedláka tady na severu – zarputilého chlapíka v kalhotách po kolena a kamaších, v nichž se jeho svalnaté údy vyjímají zvlášť mohutně. Tenhle typ tu najdete ve všech usedlostech, roztroušených po zdejší vrchovině vždy několik mil od sebe, nejlépe takhle po obědě, jak si hoví v lenošce s korbelem napěněného piva na kulatém stole před sebou. Zjev pana Heathcliffa je však v podivném rozporu s jeho obydlím i způsobem života. Pleť má snědou jako cikán, oblekem a vystupováním vypadá spíš na pána – asi tak lepšího statkáře. Na vnější vzhled mnoho nedbá, ale to se při jeho urostlé vzpřímené postavě snadno přehlédne. Zkrátka asi morous. Leckdo si

třeba pomyslí, že je obyčejný domýšlivec, ale to je naprostý omyl. Já ho chápu, tuším v něm spřízněnou duši: Ta jeho upjatost pramení z toho, že nedovede stavět na odív své pravé city, že se ostýchá projevů vzájemné náklonnosti. On miluje a nenávidí skrytě a pociťuje to málem jako vtíravost, když někdo jeho lásku či nenávist opětuje. Ale ne, dávám se příliš unášet, nesmím mu přisuzovat tolik ze sebe sama. Třeba má Heathcliff zcela jiné důvody než já, když nehodlá podat ruku příchozímu, který stojí o bližší seznámení. Já jsem asi případ sám pro sebe, však už nebožka matka říkávala, že mně se i rodinné štěstí vyhne, a taky ano – letos v létě jsem se sám o ně připravil.

Prožíval jsem překrásný slunečný měsíc u moře a seznámil se tam s nádhernou krasavicí. Nejevila o mne zájem, a já k ní proto vzhlížel jako k bohyni. Ani slovem jsem jí „nevyjevil svou touhu“, moje tvář však asi mluvila za mne, takže každý hlupák musel poznat, že jsem až po uši zamilován. Konečně dívka pochopila a také v její tváři se zračil opětovaný cit – nepředstavitelně krásná podívaná! A jak jsem se zachoval já? Stydím se to doznat – stáhl jsem se do sebe jako hlemýžď do ulity a navenek jsem rázem ochladl. Pozorovala u mne stále mrazivější odstup, až začala chudinka věřit, že to všechno bylo u ní jen šálení smyslů. To trapné nedorozumění ji tak zmátlo, že přemluvila matinku k okamžitému odjezdu. A tento zlomyslný kousek, kterým mě vytrestala vlastní povaha, mi vynesl pověst člověka veskrze bezcitného; jak málo zaslouženou, vím jen já sám.

Usedl jsem z jedné strany krbu a můj domácí pán zamířil k protějšnému místu. Abych nějak překlenul chvíli mlčení, hodlal jsem zatím pohladit fenu, která opustila rodinku a za zády se mi chtivě plížila k lýtkům, cenila zuby a sliny se jí sbíhaly už předem. Na mé pohlazení odpověděla přídušeným, táhlým zavrčením.

„Nechte čubu na pokoji,“ zavrčel i pan Heathcliff a zarazil ji kopancem, než mohla svou zuřivost stupňovat. „Není na mazlení zvyklá – na hraní ji tu nemáme.“ Pak přistoupil k postranním dveřím a znovu se rozkřikl: „Josefe!“

Josef cosi zahuhlal zdola ze sklepa, ale patrně se neměl k návratu. Jeho pán se tedy vydal za ním a mě tu nechal samotného s tou hrubiánskou fenou a dvěma zavilými chundelatými ovčáky, kteří teď také byli ve střehu a hlídali každý můj pohyb. Seděl jsem tiše jako pěna, netoužil jsem pochopitelně přijít do styku s jejich tesáky. Ale nedalo mi to a začal jsem se po nich alespoň všelijak ošklíbat a mžourat – nenadal jsem se ovšem, že porozumějí tomu, když si je budu mlčky dobírat. Nějaký můj výraz milostpaničku tak dopálil, že se rozvzteklila a skočila mi na klín. Odrazil jsem ji a přitáhl honem před sebe stůl jako štít. Ten pohyb vyburcoval všechny ostatní psy: Ze všech skryší se na mne vyrojila smečka čtvernohých ďáblů rozličného věku a velikosti. Měli spadeno zejména na šosy mého kabátu a na paty: Nezbyvalo než se dát do křiku, aby někdo z domácích zakročil, a zatím jsem odháněl ty největší útočníky pohrabáčem, jak to jen šlo.

Pan Heathcliff a ten jeho děda stoupali ze sklepa jako naschvál s bohorovným klidem. Snad ani trochu nepřidali do kroku, jako by se nic nedělo – jako by neslyšeli ohlušující vřavu u krbu, kde se to na mne všechno sápallo a útočilo. Naštěstí je předešla rychlejší posila z kuchyně: Přihnala se mohutná ženština s vykasanou sukní a vyhrnutými rukávy, celá rozpálená od plotny, vrhla se na psy a začala se mocně ohánět na všechny strany rendlíkem. Tato zbraň, doprovázená patřičnou výřečností, účinkovala jako kouzelný proutek. Bouře rázem utichla, a když se na bojiště dostavil pán domu, stála tam už jen má zachránkyně s hrudí dmoucí se jako moře po přestálé smršti.

„Co to tu tropíte za výtržnost, prosím vás?“ zeptal se

hospodář zhurta a měřil si mě přitom takovým pohledem, že jsem si to po tak nehostinném jednání nehodlal dát líbit.

„Já a výtržnost! To je dobré,“ odsekl jsem. „Promiňte, ale ani stádo divokých vepřů by tak neběsnilo jako tenhle váš posedlý zvěřinec. To už byste mohli hosty předhazovat rovnou tygrům.“

„Nikoho si ani nevšímnu, když tu na nic nesahá,“ prohlásil, postavil přede mne láhev vína a odtáhl stůl zpátky na místo. „To je v pořádku, že hlídají. Napijete se?“

„Ne, děkuji.“

„Ale nepokousali vás!?“

„To bych jim taky neradil! Do smrti by na to, bestie krvelačné, nezapomněly!“

Heathcliffův obličej roztál úsměvem. „No, no, pane Lockwoode, jen klid! Tu máte, zapijte to! My tu málokdy vídáme hosty, a tak je ani neumíme patřičně uvítat – mluvím za sebe i za psy. Na vaše zdraví!“

Uklonil jsem se a připil mu. Uvědomil jsem si, že bych si zadal, kdybych kvůli jeho nevycválanému psinci dělal uraženého. Třeba bych se před ním i zesměšnil – vždyť ten chlap měl z mého ohrožení vlastně povyražení. Zatím Heathcliff asi nahlédl, že není radno zahrávat si s tak dobrým nájemcem. Rozhovořil se – ne už tak úsečně a stroze – o námětu, který mi byl podle jeho názoru blízký: o přednostech a nedostacích mého samotářského útulku. Zaujalo mě, jak bystře se o všem vyjadřuje, a tak jsem se před odchodem dokonce nabídl, že nazítří přijdu zas. Dal mi na srozuměnou, že o další návštěvu nestojí. Stejně tam půjdu. Vždyť já jsem proti němu vlastně docela společenský tvor.

KAPITOLA DRUHÁ

Včerejší odpoledne bylo mlhavé a chladné. Měl jsem sto chutí prosedět je u ohně ve svém pokoji, místo abych se brodil vřesovisky a blátem k Větrné hůrce. Jenže po obědě – abyste věděli, obědvá se tu mezi dvanáctou a jednou a moje hospodyně, rozšafná paní, kterou jsem převzal spolu se zařízením, nedovede či nechce rozumět přání, aby se mi hlavní jídlo podávalo v pět – když jsem se s tímto lenošným úmyslem odebral nahoru a vešel do pokoje, našel jsem tam služebnou uprostřed mračna zvířeného prachu. Klečela u krbu mezi smetáky a kbelíky a sypala do plamenů popel, aby je uhasila. Tohle mě ovšem vyhnalo. Vzal jsem klobouk a po čtyřech mílích pochodu dorazil k Heathcliffově zahradě právě včas, abych se běžel schovat před prvními prachovými vločkami vánice.

Tady na nechráněném kopci byla země ztvrdlá holomrazem a na studeném větru mi zkřehly nohy i ruce. Nedokázal jsem ani otevřít závoru u vrátek, a tak jsem přeskočil plot a běžel k domu po dlážděném chodníčku, lemovaném rozlezlými angreštovými keři. U vchodu jsem však klepal marně, až mě z toho brněly klouby a psi se rozštěkali.

„Bídna čeládko!“ spílal jsem v duchu. Za takovou sprostou nehostinnost by vám patřilo, abyste už víckrát nespatriili lidskou tvář! Já bych aspoň ve dne nezamykal! Vlezte mi na záda! Však já se k vám dostanu, uvidíte! V tomto odhodlání jsem vzal za kliku a prudce jí zalomcoval. Kulatým okénkem u stodoly vykoul Josefův kyselý obličej.

„Co byste rád?“ zahulákal. „Pán je vzadu v ovčinci. Jděte okolo, jestli s ním chcete mluvit!“

„Nemůže mi nikdo z domu otevřít?“ křičel jsem po jeho příkladu.

„Tam nikdo není než milostpaní, a ta vám neotevře, kdybyste dělal kravál do večera.“

„A proč? Tak jí přece oznamte, kdo přišel. No, Josefe!“

„To tak! Já si kvůli vám prsty pálit nebudu,“ houkla hlava a zmizela.

Sníh už hustě fičel. Chytil jsem za kliku a zkusil znovu zalomcovat, ale tu se za mnou na dvoře objevil mladík bez kabátu, s vidlemi přes rameno. Zavolal na mne, abych šel s ním. Prošli jsme prádelnou, pak dlážděným dvorkem, kde bylo skladiště uhlí, pumpa a holubník, až jsme posléze vešli do téže rozlehlé, přívětivé, teplé síně, kam jsem byl uveden už předešle. Rozkošnický žhnula září bouřlivého ohně ze směsice uhlí, rašeliny a dříví. A poblíž stolu, prostřeného k vydatné večeři, jsem s potěšením spatřil „milostpaní“ – osobu, o jejíž existenci jsem dosud neměl tušení. Uklonil jsem se jí a čekal, až mě pozve, abych se posadil. Hleděla na mne, opřená zády v křesle, bez hnutí a beze slova.

„Hrozný počasí,“ poznamenal jsem. „Omlouvám se, paní Heathcliffová, že se netečnost služebnictva vymstila na vašich dveřích. Co jsem se nalomcoval klikou, než mě uslyšeli!“

Nepohnula ani rty. Díval jsem se na ni – a ona na mne. Vlastně jen lhostejně zírala, jako bych tu ani nebyl, až mi z toho bylo nepříjemně a trapně.

„Sedněte si,“ křikl hrubě mladík. „Přijde brzo!“

Poslechl jsem, odkašlal si a zavolal jsem na tu potvoru Juno, která při tomto druhém setkání ráčila nepatrně pohnout konečkem ocasu na znamení, že naši známost bere na vědomí.

„Krásné zvíře,“ podotkl jsem dále. „Nebudete, milostivá, dávat pryč štěňátka?“

„Nejsou moje,“ odsekla ta přívětivá hostitelka. Sám Heathcliff by mě byl neodbyl lépe.

„Pravda, vaši mazlíčkové leží tamhle, že?“ nedal jsem se odradit a ukázal do kouta, kde jsem zahlédl nějakou další havěť, nejspíš kočky.

„Pěkní mazlíčkové,“ pronesla opovržlivě.

Byla to bohužel hromádka zabitých králíků. Znovu jsem si odkašlal, přisedl blíž k ohni a opakoval poznámku o hrozném počasí.

„Tak proč chodíte ven?“ zeptala se, vstala a natáhla se pro dvě strakaté plechovky na římse u krbu.

Předtím seděla ve stínu, takže jsem si teprve teď mohl prohlédnout její postavu a obličej. Byla útlá, skoro ještě děvčátko. Postava nádherná a obličej – věru, tak půvabnou tvářičku jsem snad dosud nespatriil: Překrásné jemné tahy, rámované zlatoplavými kadeřemi, jež jí v prstencích spadaly na půvabnou šíji. A ty oči! Nebyl bych jim odolal, kdyby hleděly jen trošku vlídně. Naštěstí však pro mé vznětlivé srdce vyjadřovaly jen znechucenost, ba snad i zoufalost, která u takového stvoření až zarážela.

Plechovky stály vysoko, stěží na ně dosáhla, přiskočil jsem jí tedy na pomoc. Vyjela na mne jako lakomec, kterému by šel někdo pomáhat při počítání zlatáků.

„Nestojím o vaši pomoc,“ zarazila mě, „umím si je podat sama.“

„Ó, prosím, promiňte,“ omluvil jsem se spěšně.

„Pozval vás na čaj?“ zeptala se, uvázala si přes černé, pečlivě upravené šaty zástěru a zastavila se nad čajníkem s nabranou lžičkou čaje v ruce.

„Bude mi potěšením posvačit,“ odpověděl jsem.

„Pozval vás?“ ptala se znovu.

„Nikoli,“ pronesl jsem laškovně. „Čekám, až vy mě pozvete.“

Hodila čaj i se lžičkou zpátky do plechovky a vztekla zas dosedla na své místo. Krabatila čelo a ohrnula rudý spodní ret jako děcko, které nabírá k pláči.

Mladík si zatím přehodil jakýsi nemožně utahaný kabát, stoupl si zpřímá před plápolající oheň a měřil si mě shora úkosem, jako by nás dělila nesplacená krevní msta. Začínal jsem být na pochybách: Patří vůbec k služebnictvu? V jeho hrubém oděvu a mluvě nebylo ani stopy po oné nadřazenosti, kterou jsem pozoroval u manželů Heathcliffových. Husté kaštanové kučery měl zanedbané a nečesané, tváře zarostlé a ruce upracované jako obyčejný nádeník – a přece si počínal nenuceně, málem pánovitě, a vůbec se neměl k tomu, aby paní domu obsluhoval. A tak jsem se raději tvářil, že jeho podivné způsoby nevidím, když nemám spolehlivé vodítko kam ho zařadit. Naštěstí mi v těchto trapných rozpacích trochu ulevil Heathcliff, který vešel asi pět minut nato.

„Tak prosím, pane Heathcliffe, slíbil jsem přijít a tu mě máte,“ nutím se do bodrého tónu. „Nějakou tu půlhodinku teď bohužel musím vyčkat, než se ten nečas přezene – jestli mi tu na chvíli laskavě poskytnete přístřeší.“

„Půlhodinku?“ opakoval a strásal si přitom sněhové vločky z šatů. „Že se vám chce courat po světě v nejhorší chumelenici! Nevíte, že byste mohl zapadnout do slatin? V takovém čase zabloudí i zdejší lidé, kteří se v bažinách vyznají. Že by se to přehnalo, o tom zatím nemůže být řeči.“

„Co kdyby mě někdo z vašich lidí doprovodil domů a zůstal přes noc u mě? Můžete některého postrádat?“

„Nemůžu.“

„Ale ale! No co se dá dělat, musím se tedy spolehnout na vlastní orientační smysl.“

„Hm!“

„Dočkáme se toho čaje?“ ozval se ten v tom utahaném kabátě a přenesl svůj hrozivý pohled ze mne na mladou paní.

„Jemu taky?“ obrátila se tázavě na Heathcliffa.

„Jistě, a hni sebou!“ utrl se na ni hrubě, že jsem až strnul. Z tónu, jakým to řekl, promlouval veskrze zlý člověk. Teď mě už přešla chuť vidět v něm báječného kolegu. Když bylo jídlo na stole, pozval mě slovy: „Tak prosím, přisedněte!“ A všichni i s tím neotesaným chasníkem jsme zasedli ke stolu. Žádné řeči se při jídle nevedly, zavládlo chmurné mlčení.

Měl jsem za to, že jsem to mračno vyvolal já, a že bych se měl proto pokusit je rozfouknout. Jistě tu takhle nese-dají jako zařezaní den co den – jsou sice morousové k pohledání, ale aby se pořád jen škaredili, to přece ani není v lidské povaze.

„To je zvláštní,“ povídám tedy v přestávce mezi prvním a druhým šálkem čaje, jak zvyk dovede působit na naše záliby a názory. Leckdo by si nedovedl představit, pane Heathcliffe, že je vůbec možné žít šťastně v takovém odloučení od světa. Ale já bych si dovolil tvrdit, jak tu tak vidím v kruhu rodinném vás a vaši milou paní, která vládne jako dobrý anděl ve vašem domě a srdci...”

„Moji milou paní?“ přerušil mě s výsměchem takřka ďábelským. „A kde má být – ta moje milá paní?“

„Přece paní Heathcliffová, vaše choť.“

„Ach tak! Vy naznačujete, že její duch se vznáší nad námi jako anděl strážný a bdí nad osudy Větrné hůrky, i když tělo vzalo za své. Tak jste to myslel?“

Chtěl jsem svůj trapný omyl nějak napravit. Mohlo mě přece hned napadnout, že při tak velkém věkovém rozdílu to asi nebudou manželé! Jemu je kolem čtyřiceti, a to bývá u mužů doba duševní vyspělosti, kdy zřídka propadají sebeklamu, že by si je mladé děvče mohlo vzít z lásky, tu útěchu si dopřáváme až později, když to s námi jde z kopce. A dívka vypadá sotva na sedmnáct.

Najednou mi svitlo – vždyť to nemehlo po mém boku, co tu pije čaj z talířku a bere chleba do nemytých rukou,

to bude její manžel. No ovšem, pan Heathcliff mladší. To je z toho, když se lidé zahrabou jako na hřbitově: Ona se zahodí s takovým troupem, protože ani neví, že jsou na světě lepší mládenci. Škoda, škoda – nesmím jí dát příležitost, aby své volby litovala! Tahle úvaha zní možná trochu domýšlivě, ale to by byl omyl. Můj soused mi připadal odpuzující, kdežto o sobě vím z dobré zkušenosti, že se celkem líbím.

„Tady paní Heathcliffová je moje snacha,“ potvrdil mi Heathcliff mou domněnku. Při těch slovech na ni vrhl zvláštní pohled – byl to pohled nenávistný, ledaže mu snad svaly v obličeji, na rozdíl od jiných lidí, zlomyslně zkreslovaly výraz skutečného duševního hnutí.

„Ach ovšem, to je jasné! Tak to vy jste šťastný vlastník naší dobrodějné víly,“ prohodil jsem k svému sousedovi.

Čím dál tím hůř. Mladík zrudl jako rak a zaťal pěst se zjevným úmyslem ublížit mi na těle. Ale hned nato se ovládl a ulevil si jen šťavnatou nadávkou, která patřila mně. Jenže já ji velkomyslně přeslechl.

„Hádáte špatně, milý pane,“ podotkl můj hostitel. „Ani on, ani já nemáme tu čest být šťastnými vlastníky té vaší dobrodějné víly. Její manžel už nežije. Řekl jsem vám, že je to má snacha, to tedy znamená, že si vzala mého syna.“

„A tenhle mladý muž...“

„Není můj syn, aby bylo jasné.“

Heathcliff se přitom pousmál, jako by to byl nejapný žert přičítat mu otcovství tohoto medvěda.

„Jmenuju se Hareton Earnshaw,“ zavrčel mladík. „Neplette si to, rozumíte?“

„Vynasnažím se,“ povídám na to a v duchu se směji důstojné póze, s jakou to pronesl.

Začal mě probodávat pohledem, a tak jsem raději odvrátil zrak sám. Obával jsem se, že bych se buď neudržel a dal mu políček, nebo vyprskl smíchy. Začínal jsem být

nějak nesvůj v tomhle přívětivém rodinném kruhu. To ponuré duševní rozpoložení pomalu vyvažovalo, ba převážilo hřejivou tělesnou pohodu mého okolí. Umiňuji si, že se příště budu mít na pozoru, než se do třetice vydám pod tento krov.

Když bylo jídlo odbyté a nikdo ani slůvkem nenavázal nějaký rozhovor, přistoupil jsem k oknu, abych obhlédl počasí. Vyhlídka byla chmurná. Snášela se předčasně temná noc a obloha s pahorkatinou zmizela v jediném víru sněhové smršti.

„Teď ale opravdu nedojdu domů bez průvodce,“ vyhrkl jsem. „Cesty už jsou zaváté, a stejně bych neviděl ani na krok.“

„Haretone, zažeh to ovčí stádečko do kolny! Zasype je to, jestli zůstanou do rána venku v ohradě. A nezapomeň je zahradit prknem!“ kázal Heathcliff.

„Ale co bude se mnou?“ naléhal jsem dopálený stále víc. Odpovědi jsem se nedočkal. Rozhlédl jsem se a spatřil Josefa, přinášejícího vědro ovesné kaše pro psy, a paní Heathcliffovou, skloněnou nad ohněm. Bavila se tím, že páčila hrstku sirek, které jí spadly z police nad krbem, když tam vracela plechovku s čajem. Josef postavil vědro na zem, kritickým zrakem přehlédl místnost a zavřeštěl nakrápělým hlasem: „A to je pořádek! Že se nestydíte tady lelkovat, když ostatní jsou všichni venku! Ale do vás je marný mluvit, vy darmožroute, vy se už nenapравíte, vás si veme čert – jako tenkrát vaši mámu!“

Měl jsem zprvu dojem, že je ten proslov určen mně. Dohrálo mě to a už jsem se na toho drzého dědka chystal s úmyslem vykopnout ho ze dveří. Zastavila mě však odpověď paní Heathcliffové.

„Ty pokrytče nestydatý, nebojíš se, že si čert odnese zaživa tebe, když ho máš pořád na jazyku? Jen si dej pozor a nedopaluj mě, nebo se přimluvím, aby tě sebral hned!

Heleď, podívej se, Josefe,“ pokračovala a sáhla po velké černé knize na polici. „Mám ti ukázat, jak už umím čarovat? To budeš koukat, jak tu pak se vším zatočím! Už to nebude trvat dlouho. Víš, ta kráva rezka nechcípla jen tak a to tvoje revma na tebe taky asi neseslal pánbůh.“

„Ty ďáblice! Ty ďáblice!“ chroptěl děda. „Ať nás pánbůh chrání ode všeho zlého!“

„Ticho, starý hříšníku – to ty půjdeš do pekla! A teď zmiz, nebo s tebou bude zle! Já si vás tu všechny vyobrazím ve vosku a hlíně a prvního, kdo si dovolí mě rozzlobit, toho – no, nebudu ti povídat, co mu udělám, ale budeš koukat! Běž, dívám se na tebe!“

Malá čarodějka na něho upřela své krásné oči, hrůzostrašně se zatvářila a Josef se rozklepal upřímným zděšením. Dal se na rychlý ústup s hlasitou modlitbou a výkřiky: „Ďáblice, ďáblice!“ Usoudil jsem, že tuto podivnou hru pěstuje asi pro vlastní vyrazení, a tak, když jsem s ní osaměl, zkusil jsem jí připomenout svou svízelnou situaci.

„Paní Heathcliffová,“ řekl jsem naléhavě, „nehněvejte se prosím, že vás obtěžuji. Váš spanilý obličej mi prozrazuje, že určitě nemáte tvrdé srdce. Poučte mě, podle čeho se mám v krajině orientovat, až půjdu domů. Vždyť já zdejší cesty neznám o nic lépe než třeba vy cestu do Londýna.“

„Vraťte se, kudy jste přišel!“ opáčila, zabořila se do křesla, přitáhla si svíčku a rozevřela před sebou tu velkou knihu. „Je to skrovná rada, ale lepší vám dát neumím.“

„Dobrá. Ale až vám oznámí, že mě našli mrtvého v močále nebo zmrzlého v příkopě, nebude vás trápit svědomí, že je to tak trochu i vaše vina?“

„Pročpak? Já přece s vámi nemůžu. Mě by nepustili ani na konec zahrady.“

„Vy jistě ne! Vás bych se ani neopovažoval prosit, abyste kvůli mně vyšla na krok z domu v tak pozdní hodinu a do takové nepohody!“ zvolal jsem. „Nemusíte mi nic ukazo-

vat, jenom mi prozradte, kudy mám jít! Nebo se přimluďte u pana Heathcliffa, aby mi dal s sebou průvodce.“

„A koho? Je tu jen on – a Earnshaw, Žila, Josef a já. Tak kdo by to měl být?“

„Nemáte tu v hospodářství čeledíny?“

„Ne – nikoho tu už nemáme.“

„Pak je jasné, že tu musím zůstat.“

„To si zařídte s hospodářem! Mně do toho nic není.“

„Aspoň vás to naučí, že není radno vydávat se zbrkle do našich kopců,“ zazněl Heathcliffův příkrý hlas od dveří ke kuchyni. „A jestli tu chcete zůstat, musel byste leda spát na posteli s Haretonem nebo s Josefem. My pokoje pro hosty nevedeme.“

„Mohl bych se vyspat tady v křesle.“

„To tak! Cizí je cizí, ať jste boháč, nebo chudák! Po domě se mi nikdo roztahovat nebude, když ho nemám na očích,“ prohlásil ten nezdvořák.

Při téhle urážce mi došla trpělivost. Dal jsem své nevoli hlasitý průchod a proběhl kolem něho na dvůr. Ve spěchu jsem vrazil do Earnshawa. Byla tak černá tma, že jsem nevěděl kudy kam. Když jsem tam tak bloudil, zaslechl jsem další ukázkou, jak pěkně se mezi sebou snášejí. Zprvu se mě chtěl ujmout ten mladík.

„Vyprovodím ho až k parku,“ ohlásil.

„Ke všem čertům ho vyprovodíš!“ zařval jeho pán – nebo kdo to vlastně byl. „A kdo poklidí koně, co?“

„Lidský život snad stojí za to, aby koně pro jednu počkali. Někdo s ním jít musí,“ zašeptala paní Heathcliffová uznaleji, než bych se byl nadál.

„Tebe poslouchat nebudu,“ obořil se na ni Hareton. „Jestli to s ním dobře myslíš, radši mlč!“

„Tak ať vás straší jeho duch! A Heathcliff ať už nesežene žádného nájemce a Drozdov ať se mu rozpadne v trosky!“ odsekla.

„Slyšíte ji, slyšíte ji, jak na vás svolává kletbu?“ zasípal Josef, k němuž jsem právě mířil.

Seděl totiž nedaleko a dojel krávy při svítlně. Bez okolků jsem ji popadl, zavola, že mu ji zítra pošlu, a spěchal jsem k nejbližším vrátkům.

„Hospodáři, hospodáři, krade nám lucernu!“ zaječel děda a rozběhl se, aby mi překazil ústup. „Psi – na něj! Rase! Vtku! Drž ho, drž ho!“

Z pootevřených dveří se vyřítili dva huňatí netvoři, skočili mi po hrdle, srazili mě k zemi a lucerna zhasla. Společný řehot Heathcliffův a Haretonův dovršil mou zlost a pokoření. Ještě že se ty psí potvory jen zálibně protahovaly, zívaly, vrtěly ocasem a nemínily mě pohltit zažíva. Nestrpěly však, abych se zvedl, a tak jsem tam musel ležet, až se jejich škodolibým pánům uráčí mě vysvobodit. Bez klobouku a bez sebe vztekem jsem vyzýval ty bídáky, aby mě pustili ven, že tu nezůstanu ani minutu, ať si se mnou nezahrávají, nebo – a další nesouvislé pomstychtivé výhrůžky, jež nezbadatelnou šíří zloby připomínaly krále Leara.

Prudké rozčilení mi přivodilo silné krvácení z nosu, a Heathcliff se pořád smál a já pořád spílal. Kdo ví, jak dlouho by to trvalo, nebýt zákroku osoby rozvážnější než já a ohleduplnější než můj hostitel. Byla to Žila, mohutná hospodyně. Ta nakonec vyšla ven, aby se podívala, co se to strhlo. Domnívala se, že někdo z nich na mne vložil násilně ruku, a jelikož si netroufala pustit se do svého pána, soustředila slovní palbu na toho mladšího lotra.

„A koukejme se na pana Earnshawa!“ spustila. „Čeho se tu ještě dočkám! To se u nás budou vraždit lidi přede dveřma? Vy jste mi čisté panstvo – jen se na něj podívejte, na chudáka, div se neudává! Tiše, tiše, nerozčilujte se tak! Pojdte sem, já vás ošetřím – no, no, držte chvíli!“

Při těch slovech mi znenadání vlila hrnek ledové vody

za krk a pak mě vtáhla do kuchyně. Pan Heathcliff šel za námi, jeho přechodná veselost ustoupila už zase obvyklé nerudnosti.

Bylo mi strašně zle od žaludku, všechno se se mnou točilo a šly na mne mdloby. Musel jsem chtít nechtít přijmout nocleh pod Heathcliffovou střechou. Řekl Žile, aby mi nalila sklenku brandy, a pak z kuchyně odešel. Žila mě politovala v mém utrpení, a když splnila jeho příkaz, čímž mě trochu vzkřísila, ukázala mi, kam si mám lehnout.

KAPITOLA TŘETÍ

Cestou po schodech nahoru mi doporučila, abych zastínil svíčku a stoupal tiše, protože pán prý je podivně nedůtklivý ve věci toho pokoje, do něhož mě chce ona uložit – přespát by tam rozhodně nikomu nedovolil. Ptal jsem se proč. Prý neví – je tady teprve přes rok a děje se tu tolik zvláštních věcí, že nemá kdy se nad něčím pozastavovat.

Byl jsem tak zdeptaný, že jsem se také nad tím nepozastavil. Zastrčil jsem závoru a rozhlížel se po posteli. Z nábytku tu byla jen jedna židle, šatník a velká dubová ohrada s vyříznutými otvory nahoře, které se podobaly okénkům v kočáře. Přistoupil jsem k této konstrukci a nakoukl dovnitř. Shledal jsem, že je to prapodivné staromódní lůžko, důmyslný nápad, jak umožnit každému členu rodiny samostatnou ložnici při úspoře místností. Vlastně to byl zvláštní kabinet, přistavený k oknu, okenní římsa sloužila za noční stolek. Odsunul jsem dřevěnou boční stěnu, vešel se svíčkou dovnitř, stěnu za sebou zasunul a cítil se v bezpečí, že mě tu nebude hledat ani Heathcliff, ani kdo jiný.

Na římsě, kam jsem svíčku postavil, leželo v koutě několik zplsnivělých knih a lakované dřevo bylo celé

poškrábané nápisy. Ty nápisy ale opakovaly různým písmem a v různých velikostech stále totéž – jméno Kateřina Earnshawová, občas pro změnu Kateřina Heathcliffová nebo Kateřina Lintonová.

Únava mě tak zmohla, že jsem si opřel hlavu o okno a tupě pořád slabikoval Kateřina Earnshawová – Heathcliffová – Lintonová, až se mi sklízila víčka. Odpočinek trval jen pár minut. Ze tmy začaly náhle vyskakovat oslnivé přízraky – samá bílá písmena – ve vzduchu se to hemžilo Kateřinami. Vzchopil jsem se, abych to vtíravé jméno zapudil, a tu jsem zpozoroval, že se dohořívající knot svíčky naklání k deskám jednoho starobylého svazku a že už kabinet zavání pachem připálené teletiny. Uhasil jsem ho a raději jsem se posadil, celý zkřehlý a ztýraný trvající nevolností. Rozložil jsem si tu poškozenou knihu na kolenou. Byla to bible, tištěná tenounkými typy, hrozně páchnoucí plesnivinou; na předsádce bylo napsáno: Kniha Kateřiny Earnshawové a pod tím letopočet, skoro čtvrt století starý. Sklapl jsem bibli a rozevřel další knihu a další a ještě další, až jsem je prohlédl všechny. Byla to vybraná knihovnička, a ve stavu takového rozpadu, že bylo zřejmé, jak pilně ji Kateřina používala, byť ne vždycky k patřičným účelům. Skoro u každé kapitoly byly perem připsané poznámky k textu – alespoň na první pohled vypadaly jako glosy – a místy vyplňovaly kdejaký nepotíštěný kousíček stránky. Někde to byly jen jednotlivé věty, jinde tvořily záznamy souvislý deník, naškrábaný neobratnou dětskou rukou. Na jedné prázdné stránce (jaký to byl asi poklad pro milou Kateřinu, když na ni přišla) jsem v horním rohu poznal k svému velkému pobavení zdařilou karikaturu přítele Josefa – načrtnutou neuměle, ale neobyčejně výstižně. Neznámá Kateřina mě rázem zaujala, a pustil jsem se proto do luštění jejích vybledlých hieroglyfů.

Děsná neděle – začínal odstavec pod tím. Kéž bychom tu ještě měli tatínka! Hindley na jeho místě je nesnesitelný – s Heathcliffem zachází hanebně – ale my se s Heathcliffem vzbouříme – dnes jsme to prvně zkusili.

Celý den jen lilo, do kostela se jít nedalo, a tak si vzal Josef do hlavy, že musí být náhradní pobožnost na půdě. Hindley s manželkou se pěkně vyhřívali dole u ohně – vsadím se, že se na bibli ani nepodívali – a my s Heathcliffem a chudákem čeledínem jsme museli vzít modlitební knížky a lézt po žebříku nahoru. Josef nás tam posadil do řádky na pytle zrní a my cvakali zuby a vzdychali a jen čekali, kdy taky Josefa rozklepe zima, aby nám to kázání už kvůli sobě trochu zkrátil. Ale kdepak! Modlení trvalo celé tři hodiny, a to se ještě bratr nestyděl zeptat, když jsme lezli dolů: „To už jste hotoví?“ Dřív jsme se směli v neděli večer trochu pobavit, jen když jsme při tom moc nehlučeli. Teď by nás za každé zasmání nejraději postavil do kouta!

„Mějte na paměti, kdo je tu hlava rodiny!“ vyhrožuje náš tyran. „Nezlobte mě, nebo bude zle! Povídám, že bude naprostý klid a ticho. Kdo to zas byl, ten kluk? Frantino, srdíčko, vykrákej ho za vlasy, ty na něho dosáhneš! Slyšel jsem, jak luskl prsty. „Frantina ho pořádně vykrákala a šla si sednout muži na klín. Takhle vydrželi celou dobu, hubičkovat se a žvatlat jako malé děti – člověk by se styděl za tak slabomyslné řeči. Zařídili jsme se ve výklenku příborníku, jak to šlo nejútulněji. Sotva jsem svázala obě naše zástěry a zavěsila je před nás jako záclonku, už tu byl Josef z pochůzky po stájích. Strhl mé krásné dílo, dal mi pohlavek a skuhrá: „Hospodáře sotva pochovali, den pane trvá, slovo bolí vám zní ještě v uších, a vy se tu budete slejzat! Taková hanba! Sedněte si pořádně, děcka nezvedení! Dobrých knížek máte plno, tak si čtěte! Sedte jaksepatří a myslíte na spásu duše!“

A pak nás rozsadil, aby nám padalo zdálky od ohně as-

poň trochu světla na stránky tlustých špalků, které nám strčil do ruky. Já už toho měla dost. Vzala jsem upatlanou knihu za hřbet a mrskla jí do psího pelechu a křičela, že dobrou knihu nemůžu ani vidět. Heathcliff odkopl svou knihu tam co já. To pak byl teprve poprask.

„Pane Hindley!“ řval náš domácí velebníček. „Pojďte sem honem! Slečna Katka utrhl hřbet Přílbě spasení a Heathcliff poškodil Širokou cestu k věčnému zatracení, díl první! To je spoušť! Že jim to trpíte! Ach jo, náš starý pán by je byl pěkně zmaloval — ale ten je na pravdě boží!“

Hindley vyletěl ze své rajske zahrady u krbu, popadl nás, jednoho za límec, druhého za ruku, a strčil nás oba do kuchyně vzadu — že si tam prý pro nás přijde čert, dušoval se Josef. S takovou vyhlídkou jsme zalezli každý do nejzazšího kouta a čekali. Sáhla jsem do police pro tuhle knihu a kalamář a pootevřela dveře, aby mi sem šlo trochu světla. Píšu už dobrou čtvrt hodinku, ale můj kamarád se tu nudí a navrhuje, abychom si vypůjčili plaší naší dojičky a pod jeho ochranou se vykradli ven — vydovádet se na vřesovišti. To je nápad! A až sem ten dědek nepřející přijde, pomyslí si třeba, že došlo na jeho slova — větší zima a vlhko venku na dešti nebude, než je tady.

Kateřina ten nápad asi uskutečnila, neboť další věta se už týkala něčeho jiného. Byl to náрек.

Kdo by to byl do Hindleyho řekl, že se jednou kvůli němu tolik napláču! Hlava mě bolí, že už ani ležet nemůžu, a přece brečím dál. Ubožák Heathcliff! Hindley mu nadává tuláků, zakazuje mu sedat a jíst s námi, ani hrát si spolu nesmíme, a hrozí, že ho vyžene z domu, jestli nás spolu přistihne. Svádí vinu na tatínka (ta opovážlivost), že byl k Heathcliffovi příliš shovívavý, on že prý mu ale ukáže, kde je jeho místo...

Přistihl jsem se, že už nad tou vybledlou stránkou klímám. Pohled mi zbloudil z rukopisu na tištěnou stranu. Četl jsem ozdobný červený nadpis: Sedmdesátkrát sedm a první z násobku jedenasedmdesátky. Zbožné kázání, jež proslovil ctihodný pán Jabes Branderham v kapli obce Gimmerton Sough. Ještě jsem se trápil v polosnu hádankou, co si mohl Jabes Branderham na takový námět vymyslet, a pak už jsem se svalil na lůžko a usnul. Ale běda, nevyplácí se pít špatný čaj a dávat průchod špatné náladě! Čím bych jinak mohl vysvětlit tu ohavnou noc? Nevzpomínám si, že bych byl něco takového zažil – ani od té doby, kdy jsem poznal, co je to utrpení.

Začalo se mi něco zdát, ještě než jsem si přestal uvědomovat své okolí. Měl jsem dojem, že už je ráno a že jsem na zpáteční cestě domů. Za průvodce jsem měl Josefa. Silnice byla vysoko zasněžená, a jak jsme se brodili závěje-mi, mořil mě můj průvodce ustavičnými výčitkami, proč nemám poutnickou hůl a že se bez ní dovnitř nedostanu. Sám se přitom nápadně oháněl pořádným klackem, z čehož jsem vyrozuměl, že to má být asi dotyčný předmět. Zprvu jsem přemítal, co je to za hloupost – nač potřebuji takovou zbraň, abych se dostal do vlastního příbytku? Ale pak mi svítla nová skutečnost: Vždyť já vůbec nejdu domů, my přece putujeme poslechnout si kázání pověstného Jabese Branderhama na text „Sedmdesátkrát sedm“! A zřejmě někdo z nás – Josef nebo kazatel nebo já – spáchal ten „první z násobku jedenasedmdesátky“ a bude za to veřejně odhalen a vyobcován.

Dorazili jsme ke kapli. Na svých procházkách jsem ji vsutku asi dvakrát zahlédl – stojí v údolíčku mezi dvěma kopci a to údolíčko se klene nad močálem, jehož rašelino-vá voda prý úplně nabalzamovala těch několik mrtvých, co tu jsou pohřbeni. Střecha ještě drží, ale protože farářský plat činí pouhých dvacet liber ročně a fara má jen dva

pokoje, z kterých co nevidět zbude sotva jeden, nechce se žádnému duchovnímu převzít pastýřský úkol, zvláště když se praví, že by ho ovečky nechaly spíš umřít hladem, než aby mu z vlastních kapes zvýšily plat o haléř. Avšak v mém snu měl Jabes plno napjatého posluchačstva a kázal – panebože, to bylo kázání! Dělo se na čtyři sta devadesát odstavců, každý v délce normálního kázání a každý věnován rozboru jednoho určitého hříchu. Kde jich tolik nabral, je mi záhadou. Měl na ten citát* svůj osobitý výklad, podle něhož bratr musí nutně hřešit pokaždé jiným hříchem. Byly to hříchy prapodivné, výstřední přestupky, o jakých jsem dosud nevěděl.

To vám byla nuda! To jsem se navrtěl, nazíval, nadřímá, naprobouzel! Štípá se, protírá si oči, vstával a znovu sedal a šfouchal jsem do Josefa, kdy už bude konec a bude to vůbec mít konec? Bylo mi souzeno vyslechnout všechno. Konečně dospěl k tomu „prvnímu z násobku jedenasedmdesátky“. V tu kritickou chvíli na mne sestoupilo náhlé vnuknutí: Z vyššího pokynu jsem vstal a obvinil Jabese Branderhama, že zhřešil hříchem, který nelze žádnému křesťanovi odpustit.

„Důstojný pane,“ povídám, „já tu sedím jako ve vězení, nevím jak dlouho, a čtyřidevadesát bodů vašeho kázání mám za sebou. Sedmdesátkrát sedmkrát беру klobouk a chci odejít – sedmdesátkrát sedmkrát začínáte znova a já si musím zase sednout. To vše vám odpouštím. Ale po čtařistajedenadevadesáté – to už přestává všechno. Kolegové mučedníci, vzhůru na něho! Srazte ho z kazatelny a roztlučte ho na prášek, ať je navždy vyhlazen z místa tohoto!“

* Jde o citát z bible (Evangelium sv. Matouše, 18, 21–22), „Tedy přistoupiv k němu Petr řekl: Pane, kolikrát zhřeší proti mně bratr můj, a odpustím jemu? Do sedmkrát? I dí mu Ježíš: Nepravím tobě až do sedmkrát, ale až do sedmdesátkrát sedmkrát.“ Pozn. překl.

„O tobě mluvím!“ zvolal Jabes do chvíle napjatého ticha a vyklonil se přes zábradlí. „Sedmdesátkrát sedmkrát jsi mi tu nectně zažíval – sedmdesátkrát sedmkrát rozjímám v duši a pravím sobě: Aj, člověk je hříšná nádoba – i tohle se mu dá ještě odpustit. Ale tys zhřešil prvním hříchem z jedenasedmdesátky. Bratři, proveďte na něm ortel předpověděný v Písmu! Svatí Páně, nyní se vyznamenejte!“

Jen to dořekl, zamávalo celé shromáždění poutnickými holemi a hrnulo se na mne. Neměl jsem se čím bránit, a protože Josef mi byl na dosah a ze všech nejzuřivěji na mne dorážel, začal jsem se s ním tahat o jeho klacek. V tom davovém útoku narážely hole o sebe a údery, mířené na mne, padaly na cizí lebky. Zanedlouho už duněly celou kaplí rány útočné i obranné, jeden mlátil do druhého. Ani ten Branderham se nezdržel projevů svatého nadšení a tloukl aspoň do pažení s takovým hřmotem, že mě to konečně probudilo. To byla úleva! Ale odkud se vzal ten dojem vřavy? Co to ve skutečnosti představovalo Jabesovu úlohu v té hlučné rvačce? Nic jiného než větev borovice, která mi v závanech tloukla do okna a rachotila suchými šiškami o skleněné tabule. Chvilí jsem napínal sluch, co to může být, ale když jsem rozpoznal příčinu, obrátil jsem se a usnul. A už se mi zas něco zdálo – ještě nepříjemnějšího než předtím, jestli to bylo vůbec možné.

Tentokrát jsem dobře věděl, že ležím v dubovém kabinetu, a zřetelně jsem slyšel hučení větru i pleskot chumelenice. Také jsem slyšel neustálé tukání borovicové větve a byl jsem si plně vědom, co je příčinou toho zvuku, ale tak mě to rozčilovalo, že jsem se rozhodl je umlčet. Vstal jsem – jak jsem se domníval – a pokoušel se otevřít okno. Háč byl k očku přiletován. Toho jsem si všiml už před usnutím, ale zapomněl jsem na to. Aťsi, nechat to tak nemůžu, říkám si, rozbíjím pěstí sklo a vystrčím paži ven, abych uchopil tu protivnou větev. Místo větve jsem však sevřel ledové

prstíky lidské ruky. Padla na mne šílená hrůza. Chtěl jsem stáhnout ruku zpět, ale ledová ručka mě nepouštěla a přemutný hlásek zanaříkal: „Pusť mě domů, pusť mě domů!“ „Kdo jsi?“ ptám se a cloumám rukou, abych se vyprostil. „Kateřina Lintonová,“ zachvěl se hlásek. (Proč zrovna Lintonová, když jsem přece četl většinou jen jméno Earnshawová?) „Vracím se domů, zabloudila jsem v bažinách.“ Rozeznával jsem za oknem nejasnou dívčí tvář hledící dovnitř. Ze strachu jsem udělal něco surového. Když jsem se té postavě nemohl vyškubnout, přitáhl jsem jí zápěstí k roztráštěnému sklu a rozdíral je o hranu, až z ruky vytryskla krev a potřísnila mi ložní prádlo. Ale postava stále lkala: „Pusť mě domů!“ a držela mě jako ve svěráku, div jsem hrůzou nezešílel. „Vždyť nemůžu,“ povídám konečně. „Dřív mě pusť ty, když ti mám otevřít!“ Prsty povolily. Stáhl jsem ruku dovnitř, kvapně jsem zabarikádoval díru v okně sloupcem knih a zacpal si uši, abych už to žalostné škemrání neslyšel. Plnou čtvrt hodinku jsem si držel dlaně na uších, ale jen jsem začal poslouchat – smutné lkání tu bylo znovu! „Pryč!“ křičím. „Nikam tě nepustím, kdybys dvacet let volala!“ „Ano, dvacet let už volám,“ kvílel hlas, „dvacet let! Bloudím dvacet let!“ Nato jsem zvenčí zaslechl šmátravý zvuk a barikáda z knih se pohnula, jako by ji někdo odstrkoval. Chtěl jsem vyskočit, ale tělo jsem měl bezvládné, a tak jsem řval zplna hrdla, posedlý děsem. Přitom jsem si náhle uvědomil, že křičím doopravdy, nejen ve snu. Jak trapné! Někdo se kvapně blíží ke dveřím pokoje, rázně je otvírá, čtvercovými okénky proniká světlo. Posadil jsem se celý rozechvělý a otíral si zpoceně čelo. Větrelec stál chvíli nerozhodně a něco mumlal. Konečně se polohlasem zeptal: „Je tu někdo?“ Nečekal zřejmě, že uslyší odpověď. Já jsem však usoudil, že by nebylo radno tajit svou přítomnost. Poznal jsem po hlase, že to je Heathcliff. Kdybych byl zticha, pátral by třeba dál. A tak jsem

natáhl paži a odsunul stěnu. Jaký to mělo účinek, na to hned tak nezapomenu!

Heathcliff stál zrovna u vchodu. Měl na sobě jen košili a kalhoty, bílý byl jako ta stěna za ním a vosk ze svíčky mu kapal po ruce. Když vrzla dvířka kabinetu, jako by ho zasáhl blesk! Svíčka mu obloukem vyletěla z ruky na několik metrů a on se tak roztrásl, že ji skoro nedokázal zvednout.

„To jsem prosím já, váš host,“ zahlaholil jsem, abych ho ušetřil dalších pokořujících projevů zbabělosti. „Nemilá věc – křičel jsem ze spaní, měl jsem zlý sen, vyděsilo mě to. Promiňte, že jsem vás vyrušil.“

„Hrom do vás, pane Lockwoode! Já bych vás...“ promluvil konečně můj hostitel a odložil svíčku na židli, protože ji ani neudržel v ruce. „Kdo vás sem zavedl?“ pokračoval a zarýval nehty do dlaní a zatínal zuby, aby mu tak necvakaly. „Kdo to byl? Vyrazím ho okamžitě z domu!“

„Žila, vaše hospodyně,“ odpověděl jsem, vyskočil z postele a chvatně se začal oblékat. „Jestli ji za to chcete vyhnat, já vám v tom bránit nebudu, pane Heathcliffe, dobře jí tak! Vždyť mě sem beztak strčila jen proto, aby si na mně ověřila, že tu skutečně straší. Taky že straší, a jak! Duchové a přízraky se tu odevšad jen rojí. Už chápu, proč sem nikoho nechcete vpustit, a plně s vámi souhlasím. Za nocleh v takovém kabinetu hrůzy by se vám každý pěkně poděkoval!“

„Neříkejte!“ opáčil Heathcliff. „A co to děláte? Lehněte si zas a spěte, když už jste tady! Jen proboha už nevydávejte ty hrozné skřeky! Takhle vyvádět – copak vás někdo škrtí?“

„Jen kdyby se ta mūra byla tím oknem protáhla! Ta by mě jistě uškrtila,“ protestoval jsem. „Já se tu nedám obtěžovat vašimi dotěrnými předky! Nebyl ten ctihodný Jabes Branderham náhodou váš příbuzný z matčiny strany? A co

teprve ta fúrie, ta Kateřina Lintonová nebo Earnshawová nebo která – podstrčené dítě asi, což? To ale musela být černá duše! Povídala, že tu bloudí už dvacet let. Co ta musela mít hříchů na svědomí, když si za ně odpykává tak zlý trest!“

Ještě jsem nedořekl, když jsem se náhle rozpomněl na spojitost, s níž v té knize vystupovalo Heathcliffovo a Kateřinino jméno – vypadlo mi to úplně z paměti, až teď se mi ta představa náhle vybavila. Zastyděl jsem se, že jsem se tak netaktně podřekl, ale rychle jsem to přešel a dodal, abych urážlivý dojem zahladil. „Račte rozumět, pane Heathcliffe, já jsem před usnutím pročítal...“ Zase jsem se zarazil. Měl jsem na jazyku, „ty staré svazky tady“, ale to bych se prozradil, že znám nejen tištěný, ale i rukopisný obsah, a tak jsem se včas opravil – „pročítal jsem nápisy na okenní římse. Jednotvárná četba, ovšem, ale to víte, člověk nemůže usnout, a tak buď počítá, nebo...“

„Jak to se mnou mluvíte?“ zahřměl Heathcliff jako náhlá bouře. „Jak – jak se vůbec opovažujete, vy, a pod mou střechou? Dobrý bože, ten chlap se zbláznil!“ A chytil se vztekle za hlavu.

Okamžik jsem byl na vahách, mám-li se pro ta slova urazit či dokončit své vysvětlení. Ale bylo na něm vidět, že je povážlivě rozčilen, a to mě obměkčilo. Pokračoval jsem tedy ve výkladu, jak to bylo s těmi sny: Že jsem jméno Kateřina Lintonová nikdy předtím neslyšel, ale že mi přirozeně utkvělo v mysli, když jsem si je před usnutím tolikrát slabikoval, a že se pak zosobnilo v mé obrazotvornosti, na kterou jsem ve snu neměl vliv. Heathcliff během mého výkladu ustavičně přešlapoval směrem ke kabinetu, až si tam uvnitř sedl na postel, takže jsem na něho už neviděl. Ale dobře jsem vytušil, podle nepravidelného a přerývaného dechu, že zápasí s nějakým neobyčejně mocným pohnutím. Chtěl jsem před ním milosrdně utajit, že jeho boj

s citem slyším, a tak jsem se s nápadným hlukem dooblékal, podíval se na hodinky a zahájil samomluvu o tom, jak se ta noc vleče. „Ještě nejsou tři! A já měl s určitostí za to, že už je šest pryč. Tady se čas vůbec nehýbe. Nebo jsme šli spát už v osm?“

„V zimě vždycky v devět, ve čtyři se vstává,“ ozval se hostitel, jako by potlačoval vzlyk. A podle pohybu ruky, který jsem na jeho stínu zahlédl, si snad i utíral oči. „Pane Lockwoode,“ pokračoval, „jděte do mého pokoje! Dole byste takhle časně jen překážel. Já už mám díky vašemu dětinskému poplachu stejně po spaní.“

„Já taky,“ odpověděl jsem. „Prochodím zbytek noci po dvoře a pak půjdu, až se rozední. Nebojte se prosím, já vás už víckrát svou návštěvou obtěžovat nebudu! Jsem teď navždy vyléčený z bláhové snahy po lidské družnosti jak ve městě, tak na venkově. Rozumný člověk se omezí na vlastní společnost.“

„Povedená společnost,“ zasykl Heathcliff. „Vezměte si svíčku a běžte si, kam chcete. Já přijdu hned za vámi. Na dvůr nechodte, psi jsou odvázaní. A v síni zase hlídá Juno, a – procházejte se po schodech a na chodbě, jinam nemůžete! No tak sypte! Jen pár minut – a jdu taky.“

Poslechl jsem a vyšel z pokoje. Ale za dveřmi jsem se zastavil, nevyznal jsem se v těch úzkých chodbách. A tak se stalo, že jsem bezděky přistihl svého hostitele při pověřivém obřadu, který byl v podivném rozporu s jeho okázalou věcností. Vrhł se na postel, vytrhl okenní hák a propukl v nezadržitelný pláč. „Pojď přece domů! Pojď ke mně!“ vzlykal. „Pojď, Katko. Pojď! Prosím tě – aspoň jednou se mi ukaž! Katko, duše moje drahá, ozvi se. Pojď – aspoň tentokrát...“ Strašidla jak známo jsou nevypočítatelná – Kateřinin přízrak se už nezjevil. Jen prudký nápor větru se sprškou sněhových vloček vtrhl náhle oknem dovnitř – a mně zhasl svíčku.

Odpouštěl jsem v duchu Heathcliffovi jeho potrhlost, neboť mě ten ztřeštěný výbuch žalu přesvědčil o tom, že asi nějak hluboce trpí. Raději jsem šel odtamtud. Že jsem vůbec poslouchal! A ten svůj hloupý sen jsem mu také nemusel vypravovat. Teď kvůli mně prožívá taková muka. Ale proč tolik trpí, to jsem nechápal. Sestoupil jsem obezřetně po schodech do přízemku a rozhodl se pro kuchyni vzadu, kde ještě žhnuly v krbu oharky shrabané na hromádku. Zažehl jsem si od nich svíčku. Nic se tu nehýbalo, jen mourovatý kocour se vyhříval na popelu. Při mém příchodu se zvedl a nespokojeně zamňoukal.

Před krbem stály do polokruhu dvě lavice. Natáhl jsem se na jednu a mourek vyskočil na druhou. Už jsme oba podřimovali, když do našeho zátíší vnikl první rušitel. Byl to Josef. Seštrachal se dolů po žebříku, který ústil do poklopu ve stropě – patrně se tudy lezlo do Josefovy podkrovní komůrky. Zamračil se dotčeně na plamínek v krbu, který jsem před chvílí rozdmýchal, shodil kocoura na zem, uvelebil se na jeho místě, vytáhl kratičkou dýmku a soustředěně si ji pěchoval. Mou přítomnost ve své svatyni považoval zřejmě za nestoudnost příliš očividnou, aby ji bylo třeba odsuzovat ještě slovy – mlčky dal fajfku do úst, překřížil ruce a bafal. Dopřál jsem mu nerušené vychutnání vzácného požitku. Když vyfoukl poslední obláček dýmu, zhluboka si vzdychl, zvedl se a odešel s týmž důležitým výrazem, s jakým se objevil.

Brzy nato jsem uslyšel lehčí kroky a už jsem otvíral ústa na „dobré jitro“, ale zase jsem je zavřel a pozdrav spolkl, protože vcházející Hareton Earnshaw odříkával sotto voce své ranní litanie – přišel si totiž pro lopatu, aby odházел závěje před domem, prohraboval se v koutě mezi náradím a každý předmět, který se mu připletl pod ruku, zasypal spoustou bohapustých nadávek. Nahlédl přes opěradlo mé lavice a pokrčil nosem: Že bychom se měli pozdra-

vit, to mu zřejmě ani na mysl nepřišlo – docela jako by tu místo mne dřepěl ten kocour. Když jsem viděl, že se Hareton chystá ven, usoudil jsem, že i já už mohu odejít. Zvedl jsem se z tvrdého lůžka a vykročil za ním. On jen vrazil lopatou do jiných dveří a z neartikulovaného zvuku, kterým tento pohyb doprovodil, jsem vyrozuměl, že mám jít tudy, jestli se chci z kuchyně dostat.

Octl jsem se v síni. Obě ženy už byly vzhůru. Žila rozmýchávala obrovským měchem oheň, paní Heathcliffová klečela před krbem a při světle plamenů četla. Stínila si rukou oči před sálajícím žářem a podle všeho byla četbou zcela zaujatá. Jen občas odtrhla oči od knihy, aby vyplísnila hospodyně, když na ni dopadla sprška jisker, nebo aby odehnala psa, který se chvílemi s nemístnou přítulností pokoušel olíznout jí obličej. Heathcliff tam byl kupodivu také. Stál u ohně zády ke mně a dával co proto nebohé Žile, ale já jsem zastihl už jen konec bouřlivého výstupu. Nešťastnice musela každou chvíli nechat práce, aby si s hněvivým povzdechem otřela cípem zástěry oči.

Ve chvíli, kdy jsem vešel, se odvrátil od Žily a osopil se na snachu.

„A ty, ty – mizerná...“ použil totiž přídomku, který je sám o sobě zcela nezávadný, asi jako husa nebo koza, nicméně v knihách bývá většinou vyjádřen pomlčkou. „Ty se mi tu budeš jen válet? Tady si každý musí na chleba vydělat, z milosti tě živit nebudu! Dáš ten krám pryč! Makat budeš! Já ti to spočítám, že tě tu musím mít do smrti na očích – slyšelas, děvko zatracená?“

„Ale jistě, dám ten krám pryč, vy byste mi knihu stejně vzal, tak nač se s vámi hádat,“ odpověděla mladá paní, zavřela knížku a hodila ji na židli. „Pracovat vám tu ovšem nebudu, i kdybyste se třeba zalknul nadávkami – stejně si budu dělat, jen co se mi zlíbí.“

Heathcliff napráhl ruku, a děvče mrštně uskočilo stra-

nou – znalo asi dobře pádnost jeho pravice. Příčilo se mi přihlížet zápasu těchto dvou šelem, a proto jsem rázně vykročil ke krbu, jako bych se chtěl především ohrát a netušil, že jsem je vyrušil uprostřed hádky. Hned se oba ovládli – věděli aspoň, co se sluší. Heathcliff schoval zaťaté pěsti do kapes, aby se vyhnul pokušení, a paní Heathcliffová našpulila ret, uchýlila se do lenošky v nejzazším koutě a tam, věrná svému prohlášení, zůstala sedět až do mého odchodu jako socha. Já jsem se u nich už dlouho neomeškával. Nepřijal jsem pozvání, abych s nimi posnídal, a sotva se začalo rozednívat, využil jsem první vhodné chvíle a vyklouzl ven na čistý vzduch. Venku byl klid, ovzduší jasné, ale mrazivé jako průzračný led.

Když jsem docházel k zahradní brance, zavolał na mne hostitel, abych na něho počkal, že mě doprovodí přes bažiny. Dobře že se mnou šel. Svah před námi byl teď jedno širé, bělostné, rozvlněné moře a jeho povrch se nekryl se skutečnou podobou terénu pod ním. Jámy aspoň byly zcela zaváté – i ty haldy kamení a šterku z lomu, které mi ze včerejška utkvěly v paměti jako orientační body na mapě, zmizely beze stopy. Když jsem včera stoupal na Větrnou hůrku, míjel jsem na kraji cesty, která vedla plání, řadu patníků, asi tak po osmi krocích od sebe. Postavili je sem a obílili proto, aby lidé nesešli z cesty – jednak potmě a jednak v zimě, kdy pod vysokou sněhovou pokrývkou splyne, jako dnes, pevná cesta s okolními bažinami v jedinou rovinu. Nebylo tu po nich ani památky, jen tu a tam nějaká špinavá skvrnka na sněhu. Můj průvodce mě musel co chvíli napomínat, abych se držel víc doprava nebo doleva, zrovna když jsem si myslel, že jdu přesně po zákrutách cesty.

Mnoho jsme už spolu nemluvili. U brány drozdovského parku se zastavil a řekl, že teď už zabloudit nemohu. Rozloučili jsme se jen krátkým úklonem a já vykročil rovnou

kupředu a spoléhal, že si na tomto posledním úseku poradím sám. V domku vrátného totiž zatím nikdo nebydlí. Od brány parku jsou to k domu dvě míle, já jsem však ušel dobré čtyři. Sešel jsem z cesty, bloudil mezi stromy a zapadal po krk do závějí. Co jsem přitom zakusil, nechť posoudí ten, kdo na vlastní kůži něco podobného zažil. Co bych se o tom šířil – když jsem vcházel do domu, odbíjelo dvanáct! Cesta z Větrné hůrky si tedy vyžádala hodinu na každou míli.

Moje rozšafná hospodyně – ta, kterou jsem převzal s ostatním zařízením – se vyřítila s celou svou svitou a nastalo bouřlivé vítání. Že prý mě už dočista oplakaly a že se už radily, kde by měly pátrat po mých ostatcích – měly totiž za to, že jsem ve včerejší sněhové bouři zahynul. Okřikl jsem je, aby s tím povykem přestaly, když přece vidí, že jsem zas tady, a dovedl jsem se nahoru do patra. Byl jsem tak promrzlý, že mi srdce v těle tuhlo. Převlékl jsem se do suchého šatstva, přecházel dobrou půlhodinu po pokoji, než se mi trochu rozproudila krev, a teď odpočívám v pracovně, slabý jako moucha. Ani teplo z plápolajícího ohně a horká káva, kterou mi služebná donesla na posilněnou, mi nepomáhají.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Člověk je jako větrná korouhvička. Například já, který jsem hodlal žít vzdálený styků s lidmi a děkoval nebi, že jsem konečně připadl na končinu, kde k tomu není takřka ani příležitost – já, bídná třtina, jsem po marném boji s depresí a pocitem opuštěnosti navečer kapituloval. Když mi paní Deanová přinesla večeři, požádal jsem ji pod záminkou, že s ní chci projednat některé další problémy svého zabydlování, aby mi dělala při jídle společ-

nost. Doufal jsem pevně, že si ta osoba potrpí na kus řeči a buď mě svým hovorem vzpruží, nebo ukolébá v dřímotu.

„Vy tu žijete již dlouho, že?“ začal jsem. „Šestnáct let, tuším?“ „Osmnáct už to bude. Naše paní si mě sem po svatbě vzala jako komornou, a když umřela, dělala jsem pánovi hospodyni.“

„Aha.“

A ticho. Na řeči si tedy moc nepotrpí, škoda, ještě tak o svých zájmech možná, ale to by zas nebavilo mne. Po chvíli však, jak tu tak zamyšleně seděla s dlaněmi na kolenu a stínem chmurného přemítání v růžolícím obličejí, náhle vyhrkla: „Od té doby se hodně změnilo!“

„Jak by ne,“ přitakal jsem. „Vy jste těch změn jistě mnoho zažila.“

„Moc. A toho soužení...“ povzdechla si.

Teď by se hodilo zavést řeč na domácího a jeho rodinu, řekl jsem si v duchu. I na to děvče, na tu hezkou vdovičku. Moc by mě zajímalo, co je vlastně zač: Pochází odsud, nebo to bude spíše cizokrajná rostlina, kterou ti obhroublí domorodci mezi sebou nesnášejí? A tak jsem tedy paní Deanové položil otázku, jak to, že Heathcliff pronajímá Drozdov a sám se s rodinou uskrovňuje na té nehostinné samotě. „To nemá dost peněz, aby tohle sídlo udržoval?“ zeptal jsem se.

„I toto!“ zvolala hospodyně. „Ten má peněz jako želez a rok od roku se mu množí. Kdepak, ten by si mohl žít třeba v paláci, jak je bohatý, ale je to takový chamtivec – škudlí. Snad se sem už i chtěl nastěhovat, ale jen slyšel o dobrém nájemci, nedal si ujít příležitost, aby shrábl dalších pár stovek. Já se divím, proč někdo tolik hrabe, když je na světě jako kůl v plotě.“

„Neměl on syna?“

„Měl, jednoho – a ten umřel.“

„A mladá paní, ta paní Heathcliffová – to byla jeho žena?“

„Ano.“

„A odkud pochází?“

„Ale to je přece dcera nebožtíka milostpána. Za svobodna se jmenovala Lintonová, Kateřina Lintonová. Já ji, děvenku, odchovala a tolik jsem toužila, aby se pan Heathcliff přestěhoval sem. To bychom zas byly pohromadě.“

„Jak? Kateřina Lintonová?“ vykřikl jsem překvapeně. Po krátké úvaze jsem si ovšem uvědomil, že tato Kateřina není totožná s mým přízrakem. „Můj předchůdce v tomhle domě,“ pokračoval jsem, „se tedy jmenoval Linton?“

„Ano.“

„A kdo je to ten Earnshaw, Hareton Earnshaw, který tam bydlí s panem Heathcliffem? Nějaký jeho příbuzný?“

„Ne, synovec nebožky paní Lintonové.“

„Je to tedy bratranec mladé paní?“

„Ano, a její muž byl taky její bratranec. Ten byl z otcovy strany – Heathcliff si vzal sestru pana Lintona – tenhle je z matčiny.“

„Jméno Earnshaw je vyryté na Větrné hůrce nad portálem. Je to nějaký starý rod?“

„Ó, strašně starý, a Hareton je už jediný potomek. Paní Katka je zase poslední z našeho rodu – totiž z Lintonů. Vy jste byl na Větrné hůrce? Odpusťte, že jsem tak smělá, ale jak se jí tam, prosím vás, vede?“

„Paní Heathcliffové? Vypadá nádherně, je to krásné stvoření! Zdá se mi ale, že není obzvlášť šťastná.“

„Ubožátko, to se dalo čekat. Co říkáte pánovi na Větrné hůrce?“

„Poslyšte, paní Deanová, to je pěkný hrubec! Nemyslíte?“

„Věru, hrubec a srdce z kamene. Nic si s ním nezačínáte, to vám radím!“

„Patrně prožil něco, co ho tak zatvrdilo. Víte něco bližšího o jeho životě, paní Deanová?“

„Inu, mládě z kukaččího vejce... Ano, pane Lockwoode, znám ho od malička – jediné nevím, kde se narodil, kdo byli jeho rodiče a jak vlastně přišel k penězům. A Haretona, to neopeřené holátko, vyhodil z vlastního hnízda! Celý kraj to ví, jen ten chudák chlapec netuší, oč ho připravili.“

„Hleďte, paní Deanová, vyprávějte mi trochu o těch mých sousedech! Prokážete mi tím skutečnou laskavost. Stejně bych neusnul, kdybych si teď šel lehnout. Posedte ještě hodinku a povídejte, prosím vás o to!“

„Ale beze všeho, pane Lockwoode. Jen si sem přinesu zašívání a pak tu s vámi posedím, jak si jen budete přát. Vy jste ale nachlazený! Celý se třesete. Udělám vám odvar z ovesných vloček, to vám pomůže.“

Sotva ta dobrá žena vyběhla ze dveří, schoulil jsem se k ohništi. Čelo jsem měl celé rozpálené a po těle mě mrazilo. A navíc mnou lomcovalo nervové a duševní rozechvění, jako bych měl přijít o rozum. Nebylo to zatím nic hrozného, ale budilo to vážné obavy (které dodnes trvají), aby mi z událostí dnešního a včerejšího dne nevzešly vážnější následky. Hospodyně se ve chvílce vrátila s košíkem na šití a kotlíkem, z něhož se kouřilo. Kotlík zavěsila nad plamen do krbu a přisedla si ke mně. Nesporně ji blažilo, že jsem tak družný.

Než jsem přišla sem do Drozdova – začala bez další pobídky své vyprávění – žila jsem skoro pořád na Větrné hůrce. Moje matka byla chůvou u Earnshawů, opatrovala malého pana Hindleyho, Haretonova otce, a já si tam s dětmi hrávala. Taky jsem chodila nakupovat, pomáhala při senách, zkrátka jsem byla na statku pořád při ruce

a dělala ochotně, co mi kdo uložil. Jednoho krásného rána – bylo to v létě, pamatuju se, že zrovna začínaly žně – přišel starý pan Earnshaw k snídani v cestovním. Prikázal Josefovi, co se má ten den dělat, pak se obrátil k nám – seděla jsem s Hindleym a Katkou u jídla – a oslovil svého synka: „Pověz, šohaji, copak ti mám přinést z Liverpoolu? Vyber si, co chceš, ale jen něco menšího, musím jít pěšky šedesát mil tam a šedesát zpátky, to je pořádný kus cesty.“ Hindley si řekl o housle a pak přišla na řadu slečna Katka. Nebylo jí tenkrát ani šest, ale jezdila už na všech koních, co jich bylo ve stáji, a tak chtěla bičůk. Na mne starý pán taky nezapomněl. On býval sice dost přísný, ale srdce měl dobré. Slíbil, že mi přinese plnou kapsu jablek a hrušek. Pak obě děti políbil, rozloučil se s námi a šel.

Ty tři dny, co byl pryč, se nám zdály nekonečné a Katka se každou chvíli ptala, kdy už se vrátí. Paní Earnshawová ho čekala třetí den k večeru, a odkládala proto večeri hodinu za hodinou. Ale on nikde, a dětem se už ani nechtělo běhat pořád k brance a vyhlížet ho. Pak se setmělo, matka je posílala do postele, děti ji uprošovaly, aby směly zůstat vzhůru, až konečně, bylo už kolem jedenácté, cvakla tiše klika a náš pán stál na prahu. Dopadl do nejbližšího křesla, střídavě se smál a hekal – ať prý ho necháme chvílku vydechnout, že je málem po něm a že už ho nikdo na takovou túru nedostane, kdyby mu modré z nebe sliboval!

„A kdybyste věděli, co mě nejvíc uštvalo,“ dodal a začal rozvinovat plášť, který nesl v náručí jako ranec. „Pojď se na to podívat, ženo! Tohle mi dodalo, v životě jsem si větší tíhu nenaložil! Musíš to ale přijmout jako dar od boha – přestože vypadá spíš jako ďáblov kvítko, jak je černý.“

Shlukli jsme se kolem něho. Nakukovala jsem slečně Katce přes hlavu – byl to černovlasý, špinavý, otrhaný kluk, který by měl už dávno běhat a mluvit. Podle obličeje mohl být dokonce starší než Kateřina. Ale když ho

pan Earnshaw postavil na zem, ten tvor na nás jen civěl a donekonečna něco nesrozumitelného blábolil. Já z něho měla strach a paní Earnshawová ho chtěla rovnou vyhodit. A jak se do starého pána pustila! Co prý ho to napadlo přinést jí domů takové cikáně, jako by neměli dost vlastních dětí na starosti! A co že si s ním chce počít? Má vůbec zdravý rozum? Pan Earnshaw jí to chtěl všechno vysvětlit. Ale jednak už padal únavou, jednak mu paní stále skákala do řeči, takže jsem z celého vyprávění pochytila jen tolik, že to dítě sebral v Liverpoolu někde na ulici. Chouliło se tam opuštěné, vyhladovělé a nebylo možná z něho dostat kloudné slovo. Vypytał se lidí, čím je. Nikdo nevěděl. Že už neměl času ani peněz nazbyt, raději je vzal s sebou. Na ulici je v tom stavu nechat nechtěl, a aby je tam nějak zaopatřil, na to neměl. Nakonec paní Earnshawová už nic neříkala a starý pán mi uložil, abych toho otrhance umyla, převlékla do čistého a dala spát k dětem.

Hindley s Katkou zatím jen koukali a poslouchali. Když se rozruch utišil, začali otci prohledávat kapsy, kde prý jsou ty dárky, co jim slíbil. Hindley byl už velký klacek, čtrnáct let, ale rozbřečel se jako malý kluk – z houslí zbyly pod kabátem jen třísky. Katka vyváděla zas jinak – on totiž pan Earnshaw pro samou starost s tím nalezcem její bičík ztratil. Vyplazovala na to nedochůdce jazyk a plivala po něm, až si vysloužila od otce pohlavek za ty nezpůsoby. A žádný nechtěl ani slyšet, aby ho vzal k sobě do pokoje, natož do postele. No, ani já z toho tenkrát neměla rozum, a tak jsem kluka nechala na schodišti. Myslela jsem, že třeba do rána nějak zmizí. On ale – snad čirou náhodou, nebo že zaslechl pana Earnshawa uvnitř mluvit – dolezl na práh pánovy ložnice a ten ho tam ráno našel. Byl z toho výslech. Přiznala jsem se, jak to bylo, a starý pán mě poslal domů – že k nim za trest nesmím, prý protože to bylo ode mne zbabělé a nelidské.

Tak se dostal na Větrnou hůrku Heathcliff. Když jsem se tam za pár dní vrátila – s tím vyhnanstvím to ovšem nemyslel pan Earnshaw vážně – už mu tak říkali. „Heathcliff se jmenoval chlapec, který jim umřel, a tomuhle příteli to jméno zůstalo už jako křestní jméno i příjmení zároveň. S Katkou byl Heathcliff teď tuze zadobře, ale Hindley ho nemohl vystát a já taky ne, abych řekla pravdu. Co my dva jsme se ho našídili a neprováděli mu, co se dalo nejhoršího! Já z toho tehdy neměla rozum, jak je to nespravedlivé, a naše paní, ta se ho nikdy nezastala, když se mu ubližovalo.

Bylo to takové zavile trpitelské dítě. Asi byl na ústrky zvyklý, protože ani nemrkl a nezaslzel, když ho Hindley zbil, nebo když jsem ho já štípla, zatajil jen dech a rozevřel doširoka oči, jako by si to zavínil náhodou sám. Tohle trpné chování popuzovalo starého Earnshawa tím víc proti vlastnímu synovi, který prý toho „ubohého sirotka“ jen týrá. Na Heathcliffa pan Earnshaw vůbec až moc držel a ve všem mu věřil – jenže on toho Heathcliff namluvil celkem málo – a když, tak většinou pravdu. To ani s Katkou se tak nemazlil jako s ním, ale Katka zas byla tak rozpustilá a vzpurná, že ji těžko mohl mít někdo rád.

A tak už od samého začátku plodil Heathcliff v rodině nešvár. Když paní Earnshawová umřela, sotva dva roky potom, došlo to už tak daleko, že mladý pán viděl ve vlastním otci spíš utlačovatele než přítele a v Heathcliffovi vetřelce, který mu uloupil otcovu lásku i synovská práva. Tuze si to bral, jaká se mu děje křivda, až se zatvrdil. Mně ho bylo ze začátku líto, ale pak, když jsem musela zastávat nebožku paní Earnshawovou a jednat jako dospělá, začala jsem to vidět jinak. To tenkrát děti dostaly spalničky a já je ošetřovala. S Heathcliffem bylo zle. Když už měl skoro na káhanku, chtěl mě mít pořád u sebe. Dělal mu dobře, že se mu tak věnuju – nedovtípil se, že to dělám jen

z povinnosti. Ale co mě vám na tom překvapilo: Byl to tak trpělivý pacient, že by mi ho každá ošetřovatelka mohla závidět. Když jsem ho srovnávala s ostatními dětmi, přecházela mě pomalu zaujatost proti němu. Katka s bratrem mě jenom komandovali, ale tohle dítě si ani nepostěžovalo. Učiněný beránek. Ne že by byl tak poddajný, to ne, ale měl sílu všechno mlčky snášet, a proto neobtěžoval.

Doktor mě pochválil, když se z toho Heathcliff konečně vykřesal, a povídal, že je to hodně i moje zásluha. Na té chvále jsem si moc zakládala, a že mi k ní Heathcliff dopomohl, mě ještě víc obměkčilo, takže Hindley nakonec přišel o svého posledního spojence. Ale abych se v Heathcliffovi viděla, to zas ne, a taky mi nešlo na rozum, co pan Earnshaw na něm vlastně má. Kluk byl zarputilý a nikdy, pokud já vím, nedal svému dobrodinci jaksepatri nájevo vděčnost za všechnu přízeň. Drzý nebyl, ale choval se zkrátka, jako by se to rozumělo samo sebou. A musel přece vědět, jak na něm starý pán lpí. Co řekl Heathcliff, bylo svaté a platilo v domě jako zákon. Pamatuju se kupříkladu, jak pan Earnshaw koupil na trhu oběma chlapcům párek hříbat. Heathcliff si vzal to hezčí, ale hříbě brzy zchromlo, a tak přišel k Hindleymu a povídá: „Ty koně si vyměníme, mně se ten můj nezdá. A jestli ne, tak na tebe tátovi povím, žes mi tenhle týden třikrát natloukl, a ukážu mu, jak mám ruku samou modřinu.“ Hindley na něho vyplázl jazyk a dal mu pár pohlavků. Heathcliff před ním utekl (bylo to ve stáji), ale stál přitom na svém: „Jen sem dej koně, tohle ti nepomůže! Moc se nerozmýšlej, nebo ještě řeknu, jak mě tady pohlavkuješ! Táta ti to vrátí i s úroky!“ „Táhneš, pacholku!“ vykřikl Hindley a výhružně zvedl těžké závaží od váhy na brambory a seno. „Hod!“ provokoval ho Heathcliff a přestal utíkat. „Hod, a já mu ještě prozradím, jak ses vytahoval, že mě poženěš z domu, jen co táta umře. A on rovnou vyžene tebe, vsad se!“ Hindley hodil. Heathcliff to

dostal do prsou, skácel se na zem, ale hned se zase zvedl – sotva se držel na nohou, byl bledý jak stěna a lapal po dechu. Nebýt mě, v tu chvíli by běžel za starým pánem. Nebyl by musel říkat ani slovo, stačilo, aby se ukázal, jak vypadá, a byl by se Hindleymu pomstil dokonale. „Tak si to hříbě vem, cikáne!“ zasyčel mladý Earnshaw. „A zab se na něm! Vem si ho a udav se, ty nestydatý obejdo! Ober tátu o všechno, ať vidí, jakýho hada si tu nasadil! Tu máš!“ otočil se k hříběti, „zkopej ho! Rozraz mu palici!“

Heathcliff zatím už hříbě odvázal a odváděl si je do svého stání a Hindley při těch posledních slovech srazil Heathcliffa hříběti pod kopyta a utekl rychle ze stáje. Ani se neohlédl, jestli se jeho přání vyplnilo. A Heathcliff klidně vstal a dokončil, co si umínil: Vyměnil postroje a pak se posadil na otýpku sena, aby se z toho úderu vzpamatoval, než vejde do domu. Já nad tou chladnokrevností žasla. Bez dlouhého přemlouvání si dal říct, abychom všechny jeho modřiny svedli na koně. Teď už mu na výmluvě nezáleželo, jen když dosáhl svého. On si vůbec na ublížení málokdy stěžoval, a tak jsem si myslela, že není ani za mák mstivý. To jsem se ale moc mylila, však k tomu taky dojdou.

KAPITOLA PÁTÁ

Pan Earnshaw začal valem scházet. Byl vždycky tak čilý a zdravý, a teď ho najednou síly opouštěly. Těžce nesl, když musel jen nečinně posedávat u krbu, a byl tak nedůtklivý, že se zlobil pro nic za nic. Pořád si myslel, že už jeho slovo tolik neplatí, a to ho přivádělo k nepřičetnosti. Nejvíc byl citlivý na to, aby se nikdo nedíval svrchu na jeho mazlíčka nebo ho v něčem neodstrkoval – Heathcliffovi se nesmělo říct křivé slovo. Vzal si nejspíš do hlavy, že všichni Heathcliffa nenávidí a nejraději by ho uštípali za to, že mu starý

pán přeje. Chlapci bylo tohle nadřezování spíš na škodu. My útlocitnější jsme nechtěli starého pána dráždit, a tak jsme se ve všem řídili podle jeho přání – a ta naše povolnost jen stupňovala Heathcliffovu nezkrotnou pýchu. Když to ale jinak nešlo! Hindley se před otcem párkrát na Heathcliffa osopil a starý pán se tak rozkatil, že jednou dokonce popadl hůl a byl by mladého pána zmlátil, ale nedokázal ji už ani uzvednout a vztekem se celý roztrásl.

Konečně náš kaplan (my tu měli jen kaplana, a ten se měl co ohánět, aby se uživil – na svém políčku sedlačil sám a ještě vyučoval Lintonovy a Earnshawovy děti) panu Earnshawovi poradil, aby mladého pána poslal na univerzitu. Starý pán ho poslechl, ale moc si od toho nesliboval, povídal, že z Hindleyho beztak nic kloudného jaktěživo nebude a že to nikam nepřivede, tak nač ho posílat do světa.

Těšila jsem se, že teď bude u nás klid. Vždyť by to bylo kruté, aby starý pán takhle trpěl za dobrý skutek! Já to připisovala jen těm domácím nesvárům, že tak kvapem chřadne, a on to taky pořád tvrdil. Ale nebylo to tak – pan Earnshaw prostě už mlel z posledního. A mohli jsme si vskutku žít docela dobře nebýt těch dvou – slečny Katky a Josefa. Všiml jste si tam Josefa, toho sluhy, vidíte? To byl – a určitě je pořád – strašlivý farizej, pane Lockwoode. Znáte ty nesnesitelné licoměrné svatoušky, co ustavičně leží v bibli, pro sebe si tam vybírají samé požehnání a tresty odkazují druhým? Pana Earnshawa se mu podařilo tím pobožnůstkářským řečnováním docela obalamutit a měl na něho tím větší vliv, čím víc starý pán slábl. Mořil ho bez přestání, aby pamatoval na spásu duše a dětem vládl tvrdou rukou. Posiloval ho ještě v hněvu proti Hindleymu, zeje to hříšný vyvrhel, a neminul den, aby nepřišel s nekonečnými žalobami na Heathcliffa a Kateřinu – na Katku toho vždycky svedl nejvíc, protože se hleděl panu

Earnshawovi zavděčit, když ten měl takovou slabost pro Heathcliffa.

Katka – to byla prazvláštní povaha. Stokrát za den nás všechny přiváděla z míry – od časného rána, jak vstala, až do chvíle, kdy šla spát, jsme byli pořád jako na trní, co kde asi tropí. Šili s ní ustavičně všichni čerti a jazyk se jí na chvílku nezastavil, zpívala, smála se a dotírala na lidi, kterým zrovna do zpěvu a smíchu nebylo, žába jedna rozjívěná! Ale v dalekém okolí byste byl nenašel taková kukadla roztomilá, neodolatelný úsměv a nožky – inu, jako srnka. A zle to nikdy nemyslela, když zlobila. Jestli někdy někoho doopravdy rozplakala, dala se sama do pláče a tak si to brala, že člověk musel nakonec přestat, aby mohl utišit ji. Heathcliffa měla nad pomyslením ráda. Největším trestem pro ni bylo, když jsme jí nedovolili s ním být – a přitom za něho všechno nejvíc odnášela. Když jsme si hráli, dělala strašně ráda velitelku, komandovala ostatní a rozdávala rány na všechny strany. Já jsem nesnesla, aby mě proháněla, a taky jsem jí řekla, že si od ní nedám poroučet.

Pan Earnshaw nerozuměl žertům, jednal s dětmi vždyc-ky jen vážně a přísně. Kateřině zase nešlo do hlavy, proč by musel být churavý tatínek zlostnější než zdravý tatínek. Schválně ho dráždila, když ji pořád jen nevrle plísnil. Byla ve svém živlu, když jsme se s ní vadili všichni najednou a ona nám vzdorovala se vzpurným vyzývavým pohledem a pohotovou vyřídilkou: Josefa s jeho prorockými kletbami zesměšňovala, mě si dobírala a otce zraňovala na nejcitlivějším místě – jednala před ním s Heathcliffem naoko bezohledně, aby se pan Earnshaw domníval, že její vůle zmůže u chlapce víc než jeho dobrota a že ji Heathcliff poslechne na slovo, kdežto jeho, jen když sám chce. Celý den prováděla jen to nejhorší, ale večer se přicházela k otci pomazlit, aby si ho usmířila. „Ne, Katko,“ namítal starý

pán, „nemůžu tě mít rád, jsi ještě horší než Hindley. Jdi se modlit, dítě, a pros pána boha za odpuštění. Abychom jednou s maminkou nelitovali, že jsme tě vychovali!“ Dříve po takových slovech vždycky plakávala, ale později se zatvrdila, že ji pořád jen odmítal, a dokonce se mi smála, když jsem ji posílala, aby ho šla odprosit.

A pak se naplnil čas a panu Earnshawovi skončily pozemské strasti. Jednoho říjnového večera zhasl tiše ve svém křesle u krbu. Na Větrné hůrce řádil vichr a komínem se rozléhal strašný hukot. Bouřilo a fičelo to hrozivě, ale nebyla velká zima. Byli jsme všichni uvnitř. Já seděla s pletením dál od krbu a Josef četl u stolu bibli – tenkrát ještě služebnictvo obyčejně sedávalo po práci v síni. Slečně Katce ten den nebylo dobře, a tak se výjimečně chovala tiše. Seděla opřená otci o koleno a Heathcliff ležel na zemi, s hlavou Katce na klíně. Dodnes si pamatuju, jak ji starý pán, než usnul, pohladil po vláskách – měl takovou radost, že je jednou hodná! Povídá: „Pročpak nejsi takhle milá pořád, Katko?“ Katka k němu vzhledla, dala se do smíchu a zeptala se: „A proč ty nejsi pořád takhle milý, tati?“ Ale když viděla, že ho zas popudila, políbila mu ruku a řekla, že mu zazpívá, aby se mu hezky usínalo. Zpívala tichounce a starému pánovi brzy klesla hlava na prsa a prsty mu vyklouzly z její ruky. Pošeptala jsem jí, aby přestala a nehýbala se, že by bylo škoda ho vzbudit. Dobrou půlhodinku jsme ani nedutali a kdoví, jak dlouho bychom tak byli seděli; jenže Josef zatím dočetl kapitolu, zvedl se, prohlásil, že je čas, aby se pán s námi pomodlil a šel do postele, a že prý ho musí vzbudit. Přiblížil se k němu, oslovil ho a položil mu ruku na rameno. Ale pán se nehýbal, a tak na něho Josef posvítíl svíčkou. Podle toho, jak se tvářil, když svíčku zase stavěl na místo, nebylo něco v pořádku. Vzal obě děti za ruce, nařídil jim šeptem, aby si šly lehnout a nedělaly po schodech rámus a aby se dnes

pro jednou pomodlily samy, on že tu má ještě něco na práci.

„Já musím dát tatínkovi dobrou noc,“ prohlásila Kateřina, a než ji někdo mohl zadržet, vzala otce kolem krku. Poznala to hned – že osiřela, ubožátko – a vykřikla: „Heathcliffe, on umřel! Umřel, Heathcliffe!“ A oba propukli v srdcervoucí pláč.

Také já jsem spustila hlasitý žalostný nářek. Ale Josef zakročil, co prý nás to napadá takhle povykovat pro světce, který je už v nebi. Nařídil mi, abych si vzala plášť a doběhla do Gimmertonu pro doktora a faráře. Nechápala jsem sice, nač je ještě potřebuje, ale šla jsem, lijákem a vichrem. Přivedla jsem jen jednoho, doktora, farář vzkázal, že přijde až ráno. Nechala jsem na Josefovi, aby vysvětlil, oč jde, a spěchala jsem za dětmi. Měly dveře otevřené dokořán. Viděla jsem, že jsou pořád ještě vzhůru, ačkoli už bylo po půlnoci, že se trochu uklidnily a nemají zapotřebí, abych je utěšovala. Ty dušinky si našly lepší útěchu, než bych jim byla dovedla dát já: Povídaly si o nebi, a žádný farář by nedovedl nebe vyličit v kráse, jakou si představovala takhle nevinná děcka. Stála jsem tam, vzlykala, a jak jsem je tak poslouchala, zatoužila jsem, abychom se tam jednou všichni shledali.

KAPITOLA ŠESTÁ

Pan Hindley přijel domů na pohřeb – s manželkou! Koukali jsme celí zkoprnělí a po sousedství se hned začalo šuškat. Čí je a odkud, to jsme se od něho nedověděli. Asi to s jejím věnem a rodinou nebylo valné, jinak by byl sňatek před otcem netajil.

Nebyla z těch paniček, co chtějí mít všechno po svém. Jak vešla do domu, bylo na ní znát, jak ji tam všechno těší,

každá jednotlivá věc a všechno, co se tam děje – až na ten pohřeb a smuteční vzezření pozůstalých. Při pohřbu si počínala jako nerozumné děcko. Utekla do svého pokoje a já se nesměla od ní hnout, nedala jinak, přestože jsem potřebovala oblékat děti. Seděla tam celá roztřesená, se sepjatýma rukama, a jen se každou chvíli ptala: „Už odešli?“ Pak mi začala vysvětlovat, že nesnáší pohled na černý flór. Byla děsně vylekaná, chvěla se a nakonec se dala do pláče. Ptala jsem se, co je, a ona, že neví, ale že se hrozně bojí smrti. No, vypadala na umření asi jako já. Byla útlá, to ano, ale mladice, tváře jako růže, a oči jí žhnuly jako dva uhlíky. Pozorovala jsem sice, že se do schodů celá zadýchá, že se roztřeše při každém nenadálém šramotu a někdy se ošklivě rozkašle, ale neměla jsem potuchy, co ty příznaky znamenají, a tak mi ani nepřišlo, že bych ji měla v tom stavu nějak utěšovat. My nejsme zvyklí otvírat náruč dokořán cizím lidem, pane Lockwoode, leda když přijdou s otevřenou náručí sami.

Mladý Earnshaw se hodně změnil za ta tři léta, co jsme ho neviděli. Byl teď hubenější, bledší a taky se jinak oblékal i mluvil. Hned ten den, co se vrátil, nám řekl, že se s Josefem máme od nynějška zdržovat jen v kuchyni v zadu, protože síň bude potřebovat pro sebe. Chtěl sice zřídit nahoře z té nepoužívané světničky obývací pokoj, ale mladé paní se tolik zalíbila dolejší prostorná místnost, kde si zvykli sedat – hlavně ty bílé dlaždice, velikánský roztopený krb, cínové talíře, příborník, i ten psí pelech – že toho zařizování nechal, když jí tohle k pohodlí stačilo.

Zalíbila se jí taky rodina, hlavně že má Hindley sestru. Ze začátku si Kateřinu předcházela – brebentila s ní a dováděla, hubičkovala ji a zahrnovala spoustou dárků. Ale tenhle zápal brzy ochladl. Paní Earnshawová začala být nevrlá a z Hindleyho se vybarvoval tyran. Stačilo pár slov, že jí Heathcliff není po chuti, a v Hindleyem hned oži-

la všechna dřívější zášť k němu. Vykázal Heathcliffa z rodiny mezi čeledě, nedovolil mu, aby se účastnil kaplanova vyučování, přidržoval ho k hrubé práci v hospodářství a postaral se, aby se s chlapcem nakládalo jako s kterýmkoli čeledínem.

Heathcliffovi to ponížení nejdřív tak moc nevadilo – Katka s ním všechno probírala, co ji učil kaplan, a venku byla pořád s ním, buď mu pomáhala, nebo si hráli. Byli oba na nejlepší cestě zpustnout a zdivočet. Mladému hospodáři bylo jedno, co dělají a jak se chovají – jen když je neměl na očích. Nebyl by dbal ani na to, aby chodili v neděli do kostela, ale Josef a kaplan mu tu nedbalost pokaždé vytkli, když děti vynechaly pobožnost, a to Hindleymu připomnělo, že má dát Heathcliffa seřezat a Kateřina že má jít spát bez večeře. Ale přesto se ti dva nejraději toulali po vřesovištích. Ráno utekli z domova, zůstali venku celý den a pranic si potom z trestů nedělali. Kaplan mohl uložit Kateřině nazpaměť, kolik kapitol z bible chtěl, Josef si mohl o Heathcliffa třeba ruku přerazit, všechno marné, v tu chvíli, co byli zase spolu, na všechno zapomněli – vzpomněli si nanejvýš v tom okamžiku, kdy připadli na nějakou škaredou pomstu. Co já se potají naplakala, když jsem viděla, jak jsou den ze dne otrlejší! A přitom jsem si netroufala něco říct, abych neztratila tu trošku vlivu, co jsem na ně ještě měla. Vždyť kromě mne neměli na světě přítelíčka! Jednou v neděli večer je zase vyhnali ze síně, že dělali rámus, nebo pro nějakou podobnou hloupost, a když jsem je šla potom volat k večeři, nebyli k nalezení. Prohledali jsme celý dům od sklepa až na půdu, hledali jsme na dvoře, ve stájích – nikde nic. Nakonec Hindley, celý navztekáný, nařídil, abychom zamkli domovní dveře, a ať se nikdo neopovází vpustit je na noc dovnitř. Všichni šli spát, jen já ne, nedalo mi to. Otevřela jsem okno, a přestože pršelo, vyklonila jsem se ven, abych lépe sly-

šla. Byla jsem rozhodnutá pustit je dovnitř, jestli přijdou – zákaz nezákaz. Za nějakou chvíli jsem zaslechla na cestě kroky a hned nato se u vrátek zakmitlo světýlko z lucerny. Přehodila jsem si rychle přes hlavu šálu a pádila dolů, aby nebouchali na dveře a nevzbudili pana Earnshawa. Stál tam ale jen Heathcliff – poděsilo mě, že je sám.

„Kde je slečna Kateřina?“ vyhrkla jsem. „Snad se jí něco nestalo?“ „V Drozdově,“ povídá, „já bych tam byl taky, ale oni neměli tu slušnost, aby mě pozvali dál.“ „No počkej, ty dostaneš!“ já na to. „Ty nedáš pokoj, dokud tě nadobro nevyženou, vid? A kde jste se, prosím tě, vzali až v Drozdově?“ „Všechno vám povím, Nely, ale napřed si musím sundat ty mokré hadry.“ Připomněla jsem mu, aby jen pamatoval, že nesmíme probudit hospodáře. Zatímco se převlékal a já čekala, abych mohla zhasnout svíčku, začal vypravovat. „Z té prádelny jsme s Katkou utekli – chtěli jsme se proběhnout po svém. A když jsme zahlédli světlo z Drozdova, řekli jsme si, že se tam skočíme podívat, jestli Lintonovy děti taky musí mrznout v neděli večer někde v koutě a rodiče si zatím hoví u ohně, div se neupečou, a hodují, zpívají a smějí se – co myslíte, Nely? Myslíte, že taky musí číst jenom samá kázání a že jim sluha pořád vtluoká náboženství do hlavy a za trest jim dává naučit se z bible celý sloupce jmen nazpaměť, když něco nevědí?“ „To asi ne,“ opáčila jsem. „To jsou jistě hodné děti a nikdo je nemusí takhle trestat. Vy si to děláte sami, když pořád zlobíte.“ „No, no, Nely, s tímhle na mě nechodte! Vy víte moc dobře, jak to je,“ usadil mě. „Dali jsme si běh odsud z Hůrky až k parku, bez zastávky – Katka to projela, protože neměla boty. Musíte se, Nely, zítra po nich podívat do močálu. Podlešli jsme mezerou v živém plotu, našli jsme cestičku k domu a skrčili se u květinového záhonku pod oknem obývacího pokoje. Svítilo se tam a okenice byly otevřené a záclony zatažené jen napůl. Stoupli jsme si na

podezdívku a přitiskli se k římse, a tak jsme viděli dovnitř – jé, to vám byla krása! Nádherný salón, na podlaze červený koberec, křesla a stolký taky potažené červeně, strop celý bílý, zlatě orámovaný, a uprostřed na stříbrných řetízích takový obláček z křišťálových vloček a v něm se třepotaly plamínky svíčiček. A rodiče Lintonovi tam nebyli, Edgar se sestrou měli ten pokoj celý pro sebe! Ti by měli být šťastní, co? My bychom si tam aspoň připadali jako v nebi. No, a víte, co tam ty vaše hodné dětičky dělaly? Isabela – té je asi jedenáct, o rok míň než Katce – se válela v koutě na zemi a vrískala, jako když ji na nože berou, a Edgar stál u krbu a fňukal. A na stole mezi nimi dřepěl pudlák, třepal packou a ňafal – oni vám ho předtím div nepřetrhli, jak se o něho tahali! To jsme se dověděli z toho, že to jeden druhýmu vyčítal. Vidíte je, pitomce! Takhle se oni baví. Napřed se porvou o hromádku chlupů a pak se dají do breku, a nikdo ji nechce. Byli nám k smíchu. A jak jsme těmi ubožáky zhýčkanými pohrdali! Dovedete si představit, že by Kateřina něco chtěla a já jí to nepřál a chtěl to mít sám? Nebo když jsme spolu, že bychom trávili čas každý v jiném koutě a ještě k tomu ječeli, bulili a váleli se po zemi? Nakládají tu se mnou jako se psem, ale za nic na světě bych neměnil s Edgarem Lintonem na Drozdově – ani kdybych za to směl shodit Josefa z toho nejvyššího štítu na střeše nebo natřít celý průčelí Hindleyho krví!“

„Pst, pst!“ okřikla jsem ho. „Ale ještě jsi mi nepověděl, proč tam Kateřina zůstala?“

„No, my jsme se chechtali nahlas. A ti Lintonovi nás slyšeli a hnali se oba ke dveřím. Chvilku byli tiše a pak se dali do křiku. Mami, mami! Tati! Mami, pojdte sem! Tati, tatí! Tak nějak vám vřeštěli. My začali vydávat strašné skřeky, abychom je ještě víc vyděsili, a pak jsme seskočili na zem, protože jsme zaslechli, jak někdo zvedá u domovních dveří závoru, a tak jsme radši vzali nohy na ramena. Táhl jsem

Katku za ruku, abych ji přinutil běžet rychleji, ale vtom zničehonic upadla. Uteč, Heathcliffe, utíkej! šeptala mi. Pustili na nás buldoka, drží mě za nohu! Ta bestie, Nely, se jí zakousla do kotníku! Slyšel jsem ji, potvoru, jak funí. Katka ani nehlesla – kdepak, ta by se k tomu nesnížila, aby křičela, ani kdyby ji splašená kráva brala na rohy. Zato ale já se rozeřval! Nadával jsem, že by to samého čerta zahna- lo do pekla. Vrazil jsem tomu převítovi do tlamy kámen a cpal mu ho vši silou do chrťánu, ale v tom se už přihnal syčák lokaj s lucernou a ječel na psa: Drž ho, Reku, drž ho! Ale hned obrátil, když poznal, jakou má Rek kořist. Zmáč- kl mu krk, aby ji pustil – psovi visel obrovský rudý jazyk až na zem a z huby mu tekly krvavé sliny. Chlap Katku zvedl – bylo jí mdlo, ale určitě ne ze strachu, jen z bolesti. Od- nášel ji do domu a já šel za nima a polohlasem spílal, že jim to přijde draho. Co jste ulovili, Roberte? Ptal se pan Linton – stál ve dveřích. Rek chytil nějakou holku, milost- pane, povídá lokaj a chňapl po mně. Tenhle kluk byl s ní, to je asi povedené kvítko! Nejspíš je zloději poslali, aby vlezli dovnitř oknem, a pak jim odemkli dveře, až budeme spát, aby nás tu mohli všechny povraždit. Ty buď zticha, ty drzá hubo zlodějská, osopil se na mě. Ty, ty – jen počkej, za tohle budeš viset! Milostpane, prosím vás, nedávejte tu pušku z ruky! Neboj se Roberte, řekl mu na to ten hňup. Ti ničemové zřejmě věděli, že jsem včera vybíral od nájemců, a chtěli na mě vyvrát. Sem s nimi! Přivítáme je po záslu- ze. Jene, zavřete na řetěz! A ty, Jenny, dej Rekovi napít! Já vám dám, přepadat sudího v jeho vlastním sídle! A k tomu v neděli! To by tak hrálo! Jen pojď blíž, Mary. Pojď se na ně podívat! Neboj se, drahoušku, jsou to jen děti – ale ten kluk už je hotový lotr, vidíš, jak se urputně mračí? Nebylo by radno čekat, až své zločinné sklony dokáže také činem – má je neomylně vepsané na tváři – v zájmu veřejného blaha by ho měli pověsit už teď! Přitáhl mě ke světlu a paní